

Zatwierdzam:

.....

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

dla

**Miejskiego Centrum Kultury
w Bydgoszczy**

ul. Marcinkowskiego 12-14

Opracował:

asp.poż. w st.spoz. Janusz Michalski
aktualizacja: Inspektor ppoż. Monika
Piaseczna

Bydgoszcz, lipiec 2024 r.

ZARZĄDZENIE NR 3.A.2024

Dyrektora Miejskiego Centrum Kultury
w Bydgoszczy, ul. Marcinkowskiego 12-14
z dnia 22 lipiec 2024 r.

w sprawie wprowadzenia i stosowania „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego”
dla obiektu Miejskiego Centrum Kultury w Bydgoszczy przy ul. Marcinkowskiego 12-14

Na podstawie:

- Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U z 1991 r. Nr 81 po. 351 z późn. zmianami, Dz. U z 2002 r. Nr 147 poz. 1229),
- § 6 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 poz. 719),

§ 1

Z dniem 22 lipca 2024 r. wprowadzam do stosowania w pomieszczeniach Miejskiego Centrum Kultury w Bydgoszczy „Instrukcję bezpieczeństwa pożarowego” stanowiącą załącznik do niniejszego Zarządzenia.

§ 2

1. Nadzór nad ochroną przeciwpożarową w Miejskim Centrum Kultury w Bydgoszczy w myśl wymagań ustawowych sprawuje Dyrektor MCK.
2. Szczegółowe zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej w Miejskim Centrum Kultury w Bydgoszczy w zakresie kompetencji służbowych realizują wszyscy pracownicy MCK.
3. Zakres działania różnych stanowisk w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz szczegółowe ustalenia bezpieczeństwa pożarowego określa „Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego”.
4. Bezpośrednią odpowiedzialność za przestrzeganie przepisów o ochronie przeciwpożarowej i przepisów przeciwpożarowych na stanowiskach pracy ponoszą wszyscy pracownicy Miejskiego Centrum Kultury w Bydgoszczy.
5. Wszyscy pracownicy Miejskiego Centrum Kultury, niezależnie od zajmowanych stanowisk, czy pełnionych funkcji zobowiązani są do:
 - zapobiegania możliwości powstania pożaru,
 - eliminowania wszelkich zjawisk mogących być przyczyną pożaru,
 - brania czynnego udziału w akcjach ratowniczych,
 - uczestniczenia w szkoleniach z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
 - wykonywanie zadań wynikających z obowiązujących przepisów przeciwpożarowych oraz przestrzegania zasad określonych w Instrukcji,
 - wykonywanie poleceń przełożonych z zakresu realizowania zadań dotyczących ochrony przeciwpożarowej.

§ 3

1. Zobowiązuję Inspektora Ochrony Przeciwpożarowej do przeprowadzenia szkoleń w zakresie zapoznania się z niniejszą instrukcją bezpieczeństwa pożarowego w terminie do dnia 30 września 2024 r.
2. Wszyscy pracownicy po zapoznaniu się z treścią Instrukcji złożą odpowiednie oświadczenie o tym, że się z nią zapoznali - wzór oświadczenia określa załącznik nr 3. Składanie oświadczeń, o których mowa powyżej dotyczy również pracowników nowoprzyjętych.

§ 4

Zapoznanie się z treścią instrukcji i złożenie oświadczenia jak postanowiono w §3 jest równoznaczne z odbyciem szkolenia wstępnego stanowiskowego.

§ 5

Zobowiązuję kierowników wszystkich pionów organizacyjnych oraz pracowników średniego personelu technicznego Miejskiego Centrum Kultury (w zakresie posiadanych przez nich kompetencji służbowych) do bieżącego pouczania, szkolenia i kontrolowania stopnia przestrzegania przez podległych pracowników przepisów przeciwpożarowych i postanowień niniejszej Instrukcji. W stosunku do podległych pracowników, w przypadku stwierdzenia nie stosowania się przez nich do postanowień określonych w przedmiotowej Instrukcji bezwzględnie należy wyciągnąć konsekwencje służbowe i dyscyplinarne.

Załączniki:

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego

Spis treści

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE.....	5
II. CHARAKTERYSTYKA OBIEKTU	7
III. WARUNKI ORGANIZACJI IMPREZ	12
IV. WYMAGANIA TECHNICZNO-BUDOWLANE	18
V. POTENCJALNE ŹRÓDŁA POWSTANIA POŻARU I DROGI JEGO ROZPRZESTRZENIANIA	19
VI. ZAPOBIEGANIE MOŻLIWOŚCI POWSTANIA POŻARU.....	20
VII. ZASADY ZABEZPIECZANIA PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH.....	21
VIII. ZASADY ROZMIESZCZENIA I UŻYCIA PODRĘCZNEGO SPRZĘTU GAŚNICZEGO	24
IX. ZASADY PROWADZENIA EWAKUACJI.....	28
X. POSTĘPOWANIE I ALARMOWANIE NA WYPADEK POŻARU	35
XI. ZADANIA I OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ.....	38
XII. ZAKRES ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA NIEPRZESTRZEGANIE PRZEPISÓW PRZECIWPOŻAROWYCH.....	40
XIII. ZASADY PROWADZENIA SZKOLEŃ PRACOWNIKÓW W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ	43
XIV. KONTROLA STANU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ	44
XV. WYKAZ WAŻNIEJSZYCH PRZEPISÓW O OCHRONIE PRZECIWPOŻAROWEJ	46
ZAŁĄCZNIKI.....	46
AKTUALIZACJA INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	60
RYSUNKI	61

3. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Zgodnie z art. 4 Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (J.t.: Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229; zm. Dz. U. z 2003 r. Nr 52, poz. 452, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 100, poz. 835 i 836), zarządca jest zobowiązany zapewnić wymagania ochrony przeciwpożarowej, a w szczególności:

- przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- wyposażyć budynek, obiekt oraz otaczający teren w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie,
- zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie oraz na otaczającym terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- przygotować budynek, obiekt i otaczający teren do prowadzenia akcji ratowniczych,
- zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
- ustalić sposoby postępowania na wypadek pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Zgodnie z § 6 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. Nr 109, poz. 719) zarządca ma obowiązek wprowadzić w życie instrukcję bezpieczeństwa pożarowego dla pomieszczeń Galerii Wspólnej przy Miejskim Centrum Kultury w Bydgoszczy.

Wszyscy pracownicy, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko, są zobowiązani do zapoznania się z niniejszą instrukcją i przestrzegania jej ustaleń. Postanowienia instrukcji obowiązują również wszystkich korzystających z obiektu, prowadzących na jego terenie działalność gospodarczą oraz wykonujących jakiegokolwiek prace w danym obiekcie.

Zarządca lub osoba przez niego wyznaczona ma prawo i obowiązek kontrolować przestrzeganie ustaleń zawartych w instrukcji. Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

Definicje i pojęcia podstawowe dotyczące ochrony przeciwpożarowej:

- **Ochrona przeciwpożarowa** - przedsięwzięcia mające na celu ochronę życia, zdrowia i mienia przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem.
- **Pożar** - niekontrolowany proces spalania, zachodzący poza miejscem do tego celu przeznaczonym, przynoszący straty materialne.
- **Ogień otwarty** - zjawisko spalania się ciał, dostrzegane w postaci płomieni i żaru.
- **Bezpieczeństwo pożarowe** - stan eliminujący zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, uzyskiwany przez funkcjonowanie systemu norm prawnych i technicznych

środków zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz prowadzonych działań zapobiegania przed powstaniem pożaru.

- **Prace niebezpieczne pożarowo** - prace, których prowadzenie może powodować bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu.
- **Sprzęt i urządzenia gaśnicze** - przedmioty i urządzenia oraz narzędzia związane na stałe z budynkiem, obiektem lub terenem uruchamiane lub wykorzystywane do ratowania ludzi i mienia w warunkach pożaru, klęski żywiołowej oraz innego miejscowego zagrożenia.
- **Material palny** - jest to taki materiał, którego próbki poddane badaniom w określonych warunkach w ciągu ustalonego czasu zapalają się, powodują wydzielanie palnych gazów mogących zapalić się za pomocą płomienia umieszczonego nad powierzchnią próbki oraz powodują wydzielanie ciepła w takich ilościach, by podnieść temperaturę do określonych wartości.
- **Material niepalny** - jest to taki materiał, którego próbki poddane badaniom w określonych warunkach w ciągu ustalonego czasu nie zapalają się, nie powodują wydzielanie palnych gazów mogących zapalić się za pomocą płomienia umieszczonego nad powierzchnią próbki oraz nie powodują wydzielanie ciepła w takich ilościach, by podnieść temperaturę do określonych wartości.

4. CHARAKTERYSTYKA OBIEKTU

Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczy, ul. Marcinkowskiego 12-14.

1. Charakterystyka budynku i zajmowanych pomieszczeń

Budynek Miejskiego Centrum Kultury położony jest przy ul. Marcinkowskiego 12-14 w Bydgoszczy i jest obiektem użyteczności publicznej pełniącym różnorodne funkcje w zakresie kultury. Obiekt jest po przebudowie i całkowitej modernizacji gmachu po dawnym kinie „Orzeł”. Zachowana została historyczna elewacja oraz kształt i miejsce charakterystycznego dla budynku wejścia i otworów okiennych. Budynek jest dwukondygnacyjny z podpiwniczeniem i tarasem na najwyższym piętrze. Wewnątrz foyer umiejscowiona została antresola umownie określana jako pierwsze piętro. Wszystkie kondygnacje budynku zostały połączone nowo wybudowaną dwubiegową klatką schodową wraz z dźwigiem osobowym dostosowanym dla osób niepełnosprawnych.

Budynek posiada pięć wejść/wyjść: trzy od strony ul. Marcinkowskiego - główne, ewakuacyjne z sali kinowo-widowiskowej i bezpośrednio do klatki schodowej przystosowane dla osób niepełnosprawnych oraz dwa od strony parkingu (dziedzińca). Na zapleczu sceny znajduje się rampa za- i wyładowcza z bocznym wejściem. Rampa z dojazdem od strony parkingu zamykana jest na żaluzję sterowaną mechanicznie od wewnątrz.

Dojazd do obiektu stanowi ul. Marcinkowskiego oraz brama wjazdowa na utwardzony dziedziniec - parking.

2. Przeznaczenie pomieszczeń:

Piwnica:

- studio nagrań,
- pomieszczenia techniczne – węzeł cieplny, wentylatorownia i przyłącze wodociągowe,
- pomieszczenia gospodarcze i magazyny,
- pomieszczenia sanitarne,

Parter:

- Kino ORZEŁ - sala kinowo-widowiskowa ze sceną i rampą na jej zapleczu,
- foyer ,
- Kawiarnia SZPULKA z zapleczem (bar, kuchnia),
- recepcja i szatnia,
- komunikacja,
- magazyny i zaplecze sceny
- pomieszczenie techniczne – przyłącze energetyczne.

I piętro - antresola:

- pracownie,
- Radio KULTURA,

II piętro

- administracja,
- pracownie programowe,
- projektorownia,
- pomieszczenia higieniczno – sanitarne.

3. Elementy konstrukcyjne poszczególnych części obiektu.

	Budynek modernizowany	Fragmenty dobudowane - nowe
Fundamenty	cegła pełna	żelbet
Ściany zewnętrzne i wewnętrzne	cegła pełna	bloki wapienno-piaskowe Silka
Stropy nad piwnicami	Ciężki strop Kleina	Płyta stropowa żelbetowa
Stropy nad kondygnacjami nadziemnymi	Żelbetowe, płytowe na belkach stalowych i żelbetowych	
Schody	---	Żelbetowe płytowe
Szyby windowe	---	żelbetowy
Konstrukcja dachu	Wiązary i krokwie drewniane zabezpieczone do trudno-zapalności	
Przekrycie dachu	W części frontowej papa Fire Smart na deskowaniu i konstrukcji drewnianej osłoniętej od spodu w systemie Rigips, nad salą kinowo-widowiskową blach płaska na deskowaniu osłoniętym od spodu warstwą wełny mineralnej i sufitem podwieszanym typu Rockfon Sonar, elementy drewniane zabezpieczone do trudnozapalności.	
Posadzki	Komunikacja pozioma i klatki schodowe – płytki ceramiczne, holl, kawiarnia i sala widowiskowa – parkiet przemysłowy, pomieszczenia programowe, pracownie i garderoby – wykładzina PCV, pomieszczenia techniczne – posadzka betonowa.	

Łączna powierzchnia użytkowa obiektu wynosi 2039 m².

Ilość osób mogących przebywać w obiekcie: przewiduje się, że w obiekcie może maksymalnie przebywać około 550 osób, w tym:

- na sali widowiskowej, przy rozłożonej widowni 262 (na widowni) i 15 wykonawców (maksymalnie 300 osób)
- na sali widowiskowej, przy złożonej widowni 485 osób i 15 wykonawców (maksymalnie 500 osób).

- w kawiarni 45 osób.

4. Kwalifikacja pożarowa dla budynku.

W budynku występuje dwa pomieszczenia, w których może przebywać ponad 50 osób. Jest to sala kinowo-widowiskowa ze sceną o łącznej powierzchni 378,21 m² oraz foyer. Pomieszczenia te z uwagi na ilość osób mogących w nich przebywać zaliczone są do kategorii zagrożenia ludzi ZL I. Stanowi jedną strefę pożarową o powierzchni nie przekraczającej 5000 m², co jest zgodne z § 227.1. Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Na podstawie ww. rozporządzenia budynek zakwalifikowany zostaje jako budynek średniowysoki (N) tj. o wysokości nieprzekraczającej 12 m oraz kategorii ZL III. Tak zakwalifikowany obiekt na podstawie ww. rozporządzenia powinien spełniać wymagania klasy „B” odporności ogniowej, dla której poszczególne elementy powinny spełniać następujące wymagania:

- a) Główna konstrukcja nośna budynku powinna być wykonana w klasie minimum R120 odporności ogniowej i takie wymagania spełnia.
- b) Ściany zewnętrzne powinny spełniać wymagania jak dla klasy EI60 i są spełnione.
- c) Ściany wewnętrzne powinny spełniać wymagania jak dla klasy EI30 i są spełnione.
- d) Stropy powinny spełniać wymagania minimum jak dla klasy REI60 - brak danych odnośnie spełnienia warunku.
- e) Konstrukcja dachu powinna spełniać wymagania klasy EI30 - brak danych odnośnie spełnienia warunku.
- f) Pokrycie dachu powinno spełniać wymagania jak dla klasy RE30 - brak danych odnośnie spełnienia warunku.

5. Kategoria zagrożenia ludzi.

Pomieszczenia Miejskiego Centrum Kultury zostały zakwalifikowane do kategorii zagrożenia ludzi ZL I i ZL III w zależności od ich przeznaczenia.

Zgodnie z projektem budowlanym dotyczącym adaptacji budynku obiekt został podzielony na strefy pożarowe:

- Foyer (parter), komunikacja oraz pomieszczenia przyległe – kategoria zagrożenia ludzi ZL I,
- Sala kinowo-widowiskowa (parter) – kategoria zagrożenia ludzi ZL I,
- Zaplecze sceny, magazyny garderoby, komunikacja – kategoria zagrożenia ludzi ZL III,
- Administracja i pracownie (II piętro) – kategoria zagrożenia ludzi ZL III,
- Projektorownia i pomieszczenie akustyka (II piętro) – kategoria zagrożenia ludzi ZL III,
- Klatka schodowa łącząca kondygnacje od piwnicy do drugiego piętra,
- Wentylatorownia (piwnica),
- Pomieszczenia zlokalizowane w piwnicy, w tym: studio nagrań, pomieszczenia magazynowe, sanitariaty.

6. Klasa odporności ogniowej:

- Część frontowa obiektu (główna) – budynek niski (N) (wysokość 11,02 m), klasa odporności pożarowej „C”,
- Sala kinowo-widowiskowa – budynek niski (N), klasa odporności pożarowej „D”,
- Zaplecze (garderoby i magazyny) – budynek niski (N) (wysokość 10,51 m), klasa odporności ogniowej „C”.

Wymagania dla klas odporności pożarowej:

Klasa odporności ogniowej (koo) elementów budynku	Klasa odporności pożarowej budynku „C”	Klasa odporności pożarowej budynku „D”
Główna konstrukcja nośna	R 60	R 30
Konstrukcja dachu	R 15	Bez wymagań
Strop	REI 60	REI 30
Ściana zewnętrzna w pasie międzykondygnacyjnym wraz z połączeniem ze stropem	EI 30	EI 30
Ściana wewnętrzna	EI 15	Bez wymagań
Przekrycie dachu	RE 15	Bez wymagań

R — nośność ogniowa (w minutach),
E — szczelność ogniowa (w minutach),
I — izolacyjność ogniowa (w minutach),.

7. Instalacje występujące w budynku:

- **elektryczna** – główny wyłącznik prądu usytuowany jest przy wejściu głównym do budynku,
- instalacja centralnego ogrzewania – węzeł cieplny w piwnicy (pomieszczenie nr 9)
- instalacja wodna i kanalizacyjna – główny zawór w pomieszczeniu nr 12 ,
- wentylacyjna mechaniczna, klimatyzacja (wentylatorownia znajduje się w pomieszczeniu nr 2),
- teleinformatyczna,
- instalacja odgromowa,

8. Zabezpieczenia przeciwpożarowe:

- system sygnalizacji pożarowej,
 - system oddymiania klatki schodowej połączony z systemem sygnalizacji pożarowej,
 - drzwi przeciwpożarowe
 - piwnica: dwoje drzwi o klasie odporności ogniowej EIS 30 i dwoje drzwi o klasie odporności ogniowej EIS 60,
 - parter: pięć drzwi o klasie odporności ogniowej EIS 60 (w tym 4 pary drzwi antypanicznych) i dwoje drzwi o klasie odporności ogniowej EIS 30,
 - I piętro: osiem drzwi dwoje drzwi o klasie odporności ogniowej EIS 30 oraz przeszklenia o klasie odporności ogniowej EI 30 będące obudową poziomej drogi ewakuacyjnej,
 - II piętro: dwoje drzwi o klasie odporności ogniowej EIS 60, troje drzwi o klasie odporności ogniowej EIS 30 oraz cztery rolety przeciwpożarowe EW-60 (projektorownia i pomieszczenie akustyka).
- (oznaczenia literowe: E – szczelność ogniowa, I – izolacyjność ogniowa, S – dymoszczelność)
- gaśnice proszkowe,
 - hydranty Ø52,
 - oznakowanie dróg i wyjść ewakuacyjnych oraz usytuowania sprzętu gaśniczego znakami bezpieczeństwa.
 - **zakaz używania ognia otwartego i palenia tytoniu na terenie Miejskiego Centrum Kultury i terenie przyległym.**

5. WARUNKI ORGANIZACJI IMPREZ

Obiekt Miejskiego Centrum Kultury w Bydgoszczy przy ul. Marcinkowskiego 12-14 jest budynkiem o przeznaczeniu kulturalno-rozrywkowym. Zgodnie z założeniami mogą odbywać się tam seanse filmowe (Kino Orzeł), spektakle teatralne, koncerty i inne imprezy z udziałem publiczności.

Organizacja imprez w obiekcie MCK przy wykorzystaniu sali kinowo-widowiskowej, sceny, foyer i pomieszczeń znajdujących się na zapleczu możliwa jest po zapewnieniu przestrzegania przepisów o ochronie przeciwpożarowej oraz spełnieniu warunków określonych w **Rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 15 września 2010 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy organizacji i realizacji widowisk (Dz. U. z dnia 4 października 2010 r.)**. Wyciąg z ww. Rozporządzenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej poniżej:

1. Obowiązki organizatora widowiska:

- szczegółowe obowiązki organizatora widowiska w zakresie bezpieczeństwa pożarowego określają przepisy o ochronie przeciwpożarowej oraz przepisy techniczno-budowlane.
- w czasie widowisk z udziałem zaproszonego zespołu wykonawców (występ gościnny) organizator widowiska i osoba reprezentująca zespół lub jego pracodawcę mają obowiązek współpracować ze sobą i ustalić zasady współdziałania na wypadek wystąpienia zagrożeń dla zdrowia lub życia uczestników widowiska.
- W razie wystąpienia zagrożeń, o których mowa w ust. 1, organizator widowiska odpowiada w pełni za miejsce realizacji widowiska oraz urządzenia techniczne, środki inscenizacji, sprzęt roboczy i ochronny, chyba że te urządzenia, środki i sprzęt pozostają w wyłącznej dyspozycji zespołu, który ponosi za nie odpowiedzialność.
- organizator widowiska i osoba reprezentująca zespół wyznaczają koordynatora sprawującego nadzór w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz bezpieczeństwa pożarowego.
- w przypadku stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia dla życia lub zdrowia widzów, wykonawców lub innych osób uczestniczących w widowisku organizator widowiska, lub osoba przez niego wyznaczona, niezwłocznie je przerywa i podejmuje działania w celu usunięcia zagrożenia, a także informuje widzów, wykonawców i pracowników technicznych o zaistniałej sytuacji oraz przewidywanym czasie trwania przerwy.

2. Obowiązki osób związanych z organizacją, przygotowaniem i realizacją widowiska:

- osoby związane z organizacją, przygotowaniem i realizacją widowiska są obowiązane wykonywać wszelkie czynności i prace zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy, w sposób zapobiegający powstawaniu zagrożeń, w szczególności:
- stosować się do szczegółowych instrukcji i wskazówek dotyczących stanowisk

- pracy i sposobów wykonywania pracy oraz instrukcji obsługi urządzeń,
- wykonywać polecenia organizatora widowiska albo osób przez niego wyznaczonych do nadzoru,
 - nie dokonywać samodzielnego odłączania, zmian lub usuwania urządzeń ochronnych i przeciwpożarowych oraz gaśnic,
 - niezwłocznie informować organizatora widowiska albo osobę nadzorującą o zauważonych nieprawidłowościach lub zagrożeniach,
 - operator urządzenia technicznego jest obowiązany niezwłocznie wstrzymać jego działanie w przypadku stwierdzenia zagrożenia.
3. Wymagania dotyczące miejsc realizacji widowiska:
- widowiska mogą być organizowane i realizowane w obiektach, których konstrukcja i wyposażenie spełniają wymogi określone w przepisach techniczno-budowlanych i w przepisach o ochronie przeciwpożarowej, jak również w przestrzeniach otwartych, gdzie istnieje możliwość spełnienia powyższych wymogów.
 - **osobom znajdującym się na widowni, na scenie lub estradzie albo na zapleczu musi być zapewnione bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji.**
 - instalacje i urządzenia techniczne muszą być wykonane i konserwowane zgodnie z obowiązującymi przepisami i instrukcjami.
 - fotele, krzesła i inne siedziska na widowni, a także materiały stosowane do wystroju widowni, muszą odpowiadać wymaganiom bezpieczeństwa pożarowego określonym w przepisach techniczno-budowlanych.
 - podłogi, podesty, schody, trapy, pochylnie i wszystkie konstrukcje sceniczne, a także kurtyny, kulisy, horyzonty, paludamenty i posadzki sceniczne muszą być wykonane z materiałów niepalnych, trudno zapalnych lub palnych zaimpregnowanych przeciwogniowo co najmniej do stopnia trudnozapalności.
 - przy tworzeniu widowni z miejscami siedzącymi w sali o innym przeznaczeniu lub na otwartej przestrzeni minimalna powierzchnia przeznaczona dla jednego widza nie może wynosić mniej niż 1 m², łącznie z przejściami i dojściami.
 - dla widowni z miejscami stojącymi minimalna powierzchnia przeznaczona dla jednego widza nie może wynosić mniej niż 0,4 m². Widownię przewidywaną na ponad 200 widzów dzieli się na sektory z odrębnymi przejściami i wyjściami ewakuacyjnymi.
 - umieszczone na widowni kamery, pulpity sterowania światła i dźwięku, kabiny, ekrany, telebimy i inne przedmioty nie mogą ograniczać widoczności i stwarzać zagrożenia. Minimalna odległość tego rodzaju urządzeń i instalacji od najbliższego miejsca siedzącego lub stojącego nie może być mniejsza niż 1 m.
 - podczas widowiska jest niedopuszczalne:
 - zastawianie lub zamykanie wyjść i dróg ewakuacyjnych oraz zasłanianie ich oznaczeń;
 - stosowanie oświetlenia scenicznego, nagłośnienia oraz efektów akustycznych powodujących olśnienie lub ogłuszenie widzów, wykonawców i pracowników technicznych, jak również kierowanie

- promieniowania laserowego w ich stronę;
 - wygaszanie lub zasłanianie opraw oświetlenia awaryjnego, w tym podświetlonych znaków wskazujących kierunek ewakuacji
4. Koncepcja inscenizacyjna i projekt scenograficzny oraz tryb ich zatwierdzania:
- zorganizowanie widowiska musi być poprzedzone opracowaniem koncepcji inscenizacyjnej i projektu scenograficznego w sposób zgodny z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz bezpieczeństwa pożarowego,
 - efekty specjalne, w szczególności z użyciem ognia i wyrobów pirotechnicznych, mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby odpowiednio przeszkolone, po uprzednim przeprowadzeniu prób,
 - **w przypadku używania podczas widowiska ognia lub wyrobów pirotechnicznych należy zapewnić obecność wykwalifikowanych służb ochrony przeciwpożarowej,**

Drogi ewakuacyjne

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie § 236:

1. Z pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi powinna być zapewniona możliwość ewakuacji w bezpieczne miejsce na zewnątrz budynku lub do sąsiedniej strefy pożarowej, bezpośrednio albo drogami komunikacji ogólnej, zwanymi dalej "drogami ewakuacyjnymi".
2. Ze strefy pożarowej, o której mowa w ust. 1, powinno być wyjście bezpośrednio na zewnątrz budynku lub przez inną strefę pożarową, z zastrzeżeniem § 227 ust. 5.
3. Wyjścia z pomieszczeń na drogi ewakuacyjne powinny być zamykane drzwiami.
4. Drzwi stanowiące wyjście ewakuacyjne z budynku przeznaczonego dla więcej niż 50 osób powinny otwierać się na zewnątrz. Wymaganie to nie dotyczy budynku wpisanego do rejestru zabytków.
5. W wyjściu ewakuacyjnym z budynku dopuszcza się stosowanie drzwi rozsuwanych spełniających wymagania określone w § 240 ust. 4.
6. Określając wymaganą szerokość i liczbę przejść, wyjść oraz dróg ewakuacyjnych w budynku, w którym z przeznaczenia i sposobu zagospodarowania pomieszczeń nie wynika jednoznacznie maksymalna liczba ich użytkowników, liczbę tę należy przyjmować w odniesieniu do powierzchni tych pomieszczeń, dla:
 - 1) sal konferencyjnych, lokali gastronomiczno-rozrywkowych, poczekalni, holi, świetlic itp. — 1 m²/osobę,
 - 2) pomieszczeń handlowo-usługowych — 4m²/osobę,
 - 3) pomieszczeń administracyjno-biurowych — 5m²/osobę,
 - 4) archiwów, bibliotek itp. — 7 m²/osobę,
 - 5) magazynów — 30 m²/osobę.

Sala kinowo-widowiskowa i możliwości zmian sposobu jej użytkowania

W budynku znajduje się sala kinowo-widowiskowa, która usytuowana jest na parterze. Sala widowiskowa posiada 16 rzędową rozsuwaną trybunę – łącznie na 260 miejsc (15 rzędów po 16 foteli i przyścienny z 20 fotelami). Poniżej przytoczono wszystkie wymagania wynikające z § 261 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie dla pomieszczeń przeznaczonych do jednoczesnego przebywania ponad 200 osób dorosłych lub 100 dzieci, w których miejsca do siedzenia są ustawione w rzędach, powinny mieć:

- 1) fotele i inne siedzenia trudno zapalne oraz niewydzielające produktów rozkładu i spalania, określonych jako bardzo toksyczne, zgodnie z Polską Normą dotyczącą badań wydzielenia produktów toksycznych; określenie trudno zapalny przypisuje się fotelom i innym siedzeniom, które nie ulegają postępującemu tleniu i spalaniu płomieniowemu w warunkach określonych Polską Normą dotyczącą badania zapalności mebli tapicerowanych,
- 2) szerokość przejść pomiędzy rzędami siedzeń nie mniejszą niż 0,45 m, przy czym odległość tę należy ustalać, biorąc pod uwagę odstęp między stałymi elementami siedzeń,
- 3) liczbę siedzeń w rzędzie nie większą niż 16 pomiędzy przejściami oraz 8 w rzędzie przyściennym, przy czym dopuszcza się zwiększenie liczby miejsc w rzędach odpowiednio do 40 i 20 pod warunkiem zwiększenia odstępu między rzędami siedzeń o 1 cm na każde dodatkowe siedzenie odpowiednio powyżej 16 lub 8,
- 4) szerokość przejść komunikacyjnych nie mniejszą niż 1,2 m przy liczbie osób do 150, a przy większej ich liczbie szerokość tę należy zwiększyć proporcjonalnie o 0,6 m na 100 osób,
- 5) rzędy siedzeń lub ławek trwale umocowane do podłogi albo siedzenia sztywno łączone ze sobą w rzędy oraz między rzędami.

Ponadto podłogi podniesione o więcej niż 0,2 m ponad poziom stropu lub innego podłoża powinny mieć niepalną konstrukcję nośną oraz co najmniej niezapalne płyty podłogi od strony przestrzeni podpodłogowej, mające klasę odporności ogniowej co najmniej R E I 30.

Na sali kinowo-widowiskowej znajduje się widownia z możliwością jej składania. Standardowo na widowni w formie rozłożonej mieści się 260 miejsc siedzących plus 2 miejsca dla osób niepełnosprawnych. W razie konieczności uzyskania wolnej przestrzeni na sali widownia może zostać złożona płasko na ścianę po stronie projektorowni. Na uzyskanej w ten sposób powierzchni można urządzić np.

- Widownię z miejscami stojącymi pamiętając o tym, że **na sali może przebywać maksymalnie 500 osób z wykonawcami na scenie i obsługą**. Jeżeli na widowni przygotowanych jest więcej jak 200 miejsc stojących należy wyznaczyć sektory i dla każdego z nich odrębne przejścia i wyjścia ewakuacyjne.

- Scenę/estradę z widownią urządzoną w sposób nietypowy dla tego pomieszczenia przestrzegając przytoczone powyżej przepisy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy przy organizacji i realizacji widowisk.
- Widownię z miejscami siedzącymi przy stolikach, przy zachowaniu dróg dojścia do wyjść ewakuacyjnych i dostępu do podręcznego sprzętu gaśniczego .

Projektowanie przestrzeni

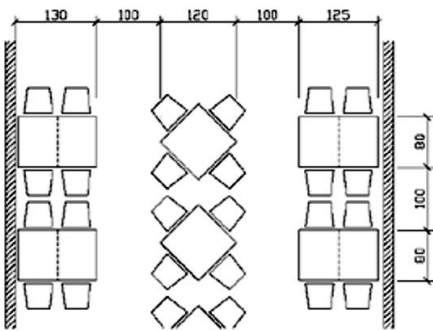
Podstawowym elementem, który należy uwzględnić przy rozplanowaniu powierzchni sali są **zalecane standardy dozwolonej przestrzeni**. Bezpieczeństwo i komfort widzów stanowi priorytet:

- min. 45 cm pomiędzy tylnymi częściami krzeseł, aby uniknąć zawadzeń oraz ułatwić przechodzenie widzom i obsłudze,
- min. 60 cm przejścia dla obsługi, 90 cm jest optymalną szerokością,
- min. 120 cm dla głównego przejścia,
- min. 45 cm od tylnej części krzesła do krawędzi stołu
- Jako minimalny wskaźnik powierzchni sali z miejscami siedzącymi przy stolikach przyjmuje się 1,4m²/1 miejsce plus 20% na komunikację.

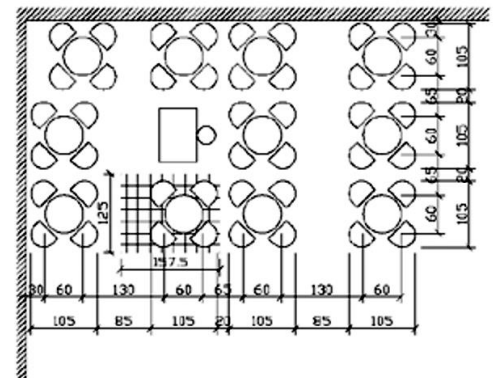
<p>UWAGA 1:</p>	<p>Na sali kinowo-widowiskowej może przebywać maksymalnie 500 osób w tym wliczeni są wykonawcy na scenie i obsługa. W związku z tym nie można przygotowywać imprez dla większej ilości osób niż graniczna dopuszczalna ilość określona przepisami prawa. Za przygotowanie imprezy w sali kinowo-widowiskowej dla więcej niż 500 osób odpowiada koordynator działający z ramienia Miejskiego Centrum Kultury (§240 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie).</p>
<p>UWAGA 2:</p>	<p>W przypadku organizowania widowni z miejscami stojącymi zabrania się wnoszenia na salę widowiskową krzeseł.</p>
<p>UWAGA 3:</p>	<p>Jeżeli zachodzi konieczność przygotowania imprezy i wykorzystania sali kinowo-widowiskowej w sposób inny niż opisane powyżej, koordynator zobowiązany jest przeprowadzić konsultacje ze specjalistą ds. ochrony przeciwpożarowej zatrudnionym w Miejskim Centrum Kultury w Bydgoszczy.</p>

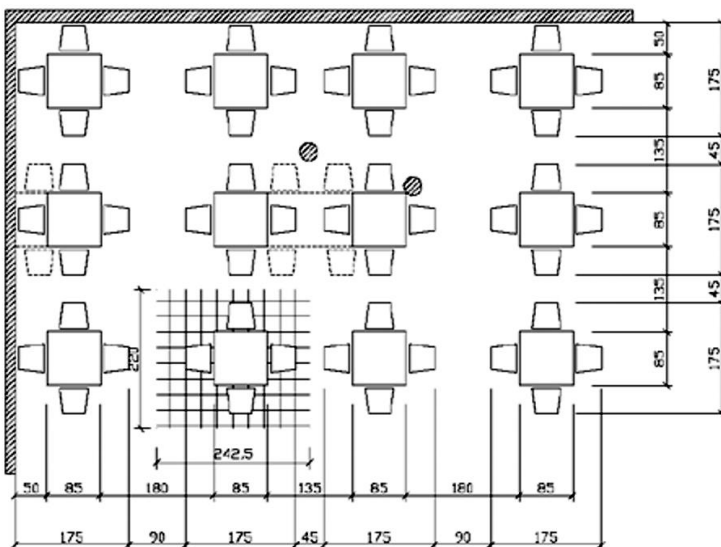
UWAGA 4:	Inne sytuacje wynikające ze specyfiki imprezy i nie określone w niniejszej instrukcji należy konsultować z inspektorem ds. ochrony przeciwpożarowej zatrudnionym w Miejskim Centrum Kultury w Bydgoszczy.
-----------------	--

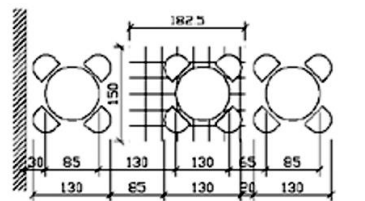
Minimalne odstępy między stołami

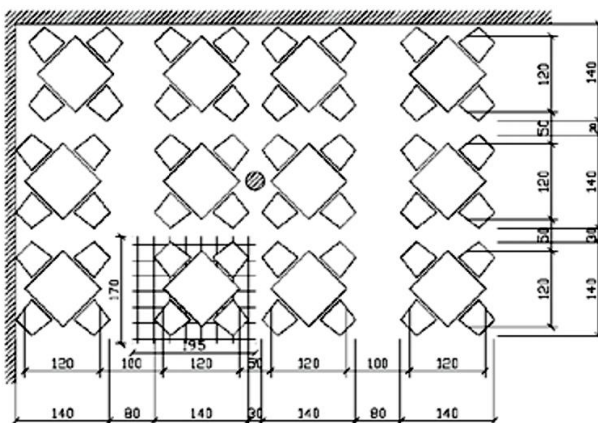
Rozmieszczenie stołów w kawiarni

Równoległe ustawienie stołów

Rozmieszczenie stołów w restauracji

Przekątne ustawienie stołów

Przykłady - minimalne odległości pomiędzy meblami przy różnych sposobach ich ustawienia

6. WYMAGANIA TECHNICZNO-BUDOWLANE

1. Wymagania w zakresie ewakuacji

- a) wymagania dla pomieszczeń i przejść w pomieszczeniach:
 - długość dojsć ewakuacyjnych, przy co najmniej dwóch dojsściach - 40 m,
 - szerokość wyjścia ewakuacyjnego min. 90 cm,
 - liczba wyjść ewakuacyjnych zależy od liczby osób w pomieszczeniu,
 - wyjście ewakuacyjne powinno być zamknięte drzwiami;
- b) wymagania dla poziomych dróg ewakuacyjnych:
 - szerokość - min. 1,4 m,
 - wysokość - min. 2,2 m (z lokalnym obniżeniem do 2 m),
 - jeżeli na drodze ewakuacyjnej występuje różnica wysokości większa niż 3 stopnie, to musi być ona wyraźnie oznakowana,
- c) na drogach ewakuacyjnych i w pomieszczeniach oświetlanych wyłącznie światłem sztucznym należy stosować oświetlenie ewakuacyjne.
- d) drzwi ewakuacyjne z budynku powinny otwierać się na zewnątrz, w przypadku budynków zabytkowych dopuszcza się użytkowanie drzwi otwierających się do wewnątrz,
- e) wymagania dla pionowych dróg ewakuacyjnych (klatki schodowe):
 - minimalna szerokość użytkowa biegu schodów - 1,2 m,
 - minimalna szerokość spocznika - 1,3 m,
 - maksymalna wysokość stopnia dla budynków użyteczności publicznej - 0,175 m,
 - klatki schodowe powinny być tak rozmieszczone, aby nie była przekroczona dopuszczalna długość dojsć ewakuacyjnych,
 - nie wolno stosować schodów ze stopniami zabiegowymi i spoczników ze stopniami.

2. Wymagania dla elementów wykończenia wnętrza.

- zabronione jest stosowanie do wykończenia wnętrza materiałów łatwo zapalnych, których produkty rozkładu są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące,
- na drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji zabronione jest stosowanie materiałów łatwo zapalnych (wykładziny dywanowe, boazerie itp.).

7. POTENCJALNE ŹRÓDŁA POWSTANIA POŻARU I DROGI JEGO ROZPRZESTRZENIANIA

Możliwości powstania pożaru mogą wynikać z:

- 1) wad oraz awaryjnego stanu pracy instalacji urządzeń elektrycznych:
 - niewłaściwego wykonania,
 - braku bieżącej okresowej konserwacji,
 - stosowania prowizorycznej instalacji i urządzeń,
 - przeciążenia sieci zasilającej przez włączenie dużej liczby odbiorników energii do jednego obwodu,
 - stosowania niewłaściwych urządzeń zasilających,
 - stosowania urządzeń grzewczych niezgodnie z zaleceniami producenta,
 - niezachowania wymaganych odległości urządzeń grzewczych oraz żarowych punktów świetlnych od materiałów palnych;
- 2) używania otwartego ognia:
 - palenia tytoniu w miejscach, gdzie mogą znajdować się materiały palne,
 - zaprószenia ognia spowodowanego pozostawieniem żarzących się materiałów, np. papieros, zapalka,
 - wykorzystywania urządzeń z otwartym ogniem, urządzeń grzewczych, które mogą powodować krzesanie iskier, przy jednoczesnym występowaniu w tych pomieszczeniach materiałów palnych,
 - prowadzenia prac remontowo-budowlanych polegających na spawaniu, cięciu, rozgrzewaniu substancji, malowaniu i klejeniu z użyciem materiałów niebezpiecznych pożarowo;
- 3) niewłaściwego magazynowania cieczy łatwo palnych oraz rozlewania ich w miejscach do tego celu nieprzystosowanych;
- 4) magazynowania substancji reagujących ze sobą egzotermicznie tzn. wydzielających ciepło;
- 5) przechowywania ciał stałych w sąsiedztwie materiałów posiadających zdolność samonagrzewania się;
- 6) celowego działania w celu dokonania podpalenia.

Oprócz ww. przyczyn zagrożenia mogą powstawać w wyniku różnych trudnych do przewidzenia sytuacji, a szczególnie w pomieszczeniach technicznych i pomocniczych.

Rozwój pożaru w obiekcie jest uzależniony od zastosowanych rozwiązań techniczno-budowlanych, które mogą sprzyjać lub ograniczać możliwość rozprzestrzeniania się ognia, dymu i gazów pożarowych między poszczególnymi pomieszczeniami, kondygnacjami oraz budynkami. Na szybkość rozprzestrzeniania ognia mają wpływ:

- palne elementy konstrukcyjne,
- materiały wykończeniowe i wyposażenia wewnątrz o dużym stopniu palności,
- systemy instalacji użytkowych – wentylacyjnej, elektroenergetycznej, grzewczej, gazowej,
- otwarte drogi komunikacyjne (korytarze, klatki schodowe) w tym użytkowanie drzwi przeciwpożarowych w stanie rozwartym,
- nieszczelne przewody kominowe.

8. ZAPOBIEGANIE MOŻLIWOŚCI POWSTANIA POŻARU

W celu niedopuszczenia do powstania pożaru na terenie obiektu wszyscy są zobowiązani do przestrzegania zasad bezpieczeństwa pożarowego.

W obiektach Miejskiego Centrum Kultury i na terenie przylegającym do nich zabronione jest wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, ułatwić jego rozprzestrzenianie się, utrudnić prowadzenie działań ratowniczych lub ewakuacji, a w szczególności:

- używanie otwartego ognia i palenie tytoniu w budynku MCK i terenie przyległym,

UWAGA 1: zezwala się na zapalanie świec w kawiarni „Szpulka” przy zachowaniu szczególnych środków ostrożności pod stałym nadzorem obsługi kawiarni. Świece muszą być ustawione w na niepalnej podstawie.

UWAGA 2: inne sytuacje, w czasie których można używać ognia otwartego i palenia tytoniu określone są w rozdziale III - WARUNKI ORGANIZACJI IMPREZ.

- prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo niezgodnie z zasadami określonymi w rozdziale VII,
- spalanie śmieci i odpadów w miejscu umożliwiającym zapalenie się składowanych w pobliżu materiałów i sąsiednich budynków,
- rozgrzewanie za pomocą ognia otwartego smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 metrów od obiektu,
- mycie posadzek przy użyciu benzyny lub innych rozpuszczalników palnych oraz prania odzieży roboczej w benzynie,
- składowanie materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 metra od urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 100°C, oraz kablowych linii elektroenergetycznych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających i przewodów odprowadzających instalacji odgromowych,
- składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji,
- uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do urządzeń przeciwpożarowych (hydranty, gaśnice itp.), wyjść ewakuacyjnych, wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz głównych zaworów gazu,
- ustawianie na klatkach schodowych jakichkolwiek przedmiotów utrudniających ewakuację,
- zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie,
- użytkowanie elektrycznych urządzeń grzewczych ustawianych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami technicznymi określonymi przez producenta,
- stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki,
- przeciążanie instalacji elektroenergetycznych oraz eksploatowanie instalacji i urządzeń uszkodzonych,
- używanie lub przechowywanie materiałów niebezpiecznych pożarowo poza

miejscami wyznaczonymi i w ilościach przekraczających dopuszczalne wielkości.

9. ZASADY ZABEZPIECZANIA PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH

Zasady zabezpieczania prac niebezpiecznych pożarowo określa zarządca obiektu. Prace pożarowo niebezpieczne to prace, których prowadzenie może powodować niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu.

Do prac niebezpiecznych pożarowo zalicza się w szczególności:

- prace remontowo-budowlane z użyciem ognia otwartego, prowadzone wewnątrz obiektu, na przyległym do niego terenie, gdzie występują materiały palne,
- prace z zastosowaniem gazów, cieczy i pyłów palnych, przy których mogą powstawać mieszaniny wybuchowe, np. malowanie, lakierowanie, klejenie,
- wszelkie prace prowadzone w strefach zagrożonych wybuchem,
- prace z ogniem otwartym, podczas których występuje iskrzenie lub nagrzewanie, np. spawanie, cięcie gazowe i elektryczne,
- podgrzewanie instalacji, urządzeń i zaworów substancjami palnymi,
- konserwacja dachów z podgrzewaniem smoły i lepików itp.,
- spalanie materiałów, rozpalanie ognisk,
- używanie materiałów pirotechnicznych,
- suszenie materiałów i substancji palnych,
- prace porządkowe związane z usuwaniem materiałów niebezpiecznych pożarowo.

Do przestrzegania postanowień instrukcji zobowiązani są wszyscy pracownicy uczestniczący bezpośrednio lub pośrednio w wykonywaniu prac pożarowo niebezpiecznych, osoby nadzorujące przebieg tych prac oraz użytkownicy obiektu i pomieszczeń, gdzie prace są prowadzone.

Wytyczne zabezpieczenia prac pożarowo-niebezpiecznych:

- a) przed przystąpieniem do wykonywania ww. prac poszczególne pomieszczenia oraz budynek muszą być odpowiednio przygotowane. Przygotowania te w szczególności polegają na:
 - oczyszczeniu pomieszczeń lub miejsc, gdzie będą wykonywane prace, z wszelkich palnych materiałów lub zanieczyszczeń;
 - usunięciu na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkich przedmiotów palnych lub niepalnych w opakowaniach palnych,
 - zabezpieczeniu przed działaniem rozprysków spawalniczych wszelkich urządzeń lub materiałów palnych, których usunięcie na bezpieczną odległość nie jest możliwe, poprzez osłonięcie ich, np. arkuszami blachy, kocami gaśniczymi lub innym materiałem izolacyjnym niepalnym;
 - sprawdzeniu, czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne na zapalenie wskutek przewodnictwa cieplnego lub rozprysków spawalniczych nie wymagają zastosowania lokalnych, dodatkowych zabezpieczeń;
 - uszczelnieniu materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów instalacyjnych, kablowych, wentylacyjnych itp. znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzenia prac;
 - zabezpieczeniu przed rozpryskami lub uszkodzeniami mechanicznymi kabli, przewodów elektrycznych, gazowych oraz instalacyjnych z izolacją palną, o ile znajdują się w zasięgu zagrożenia;
 - sprawdzeniu, czy w miejscu planowanych prac nie prowadzono tego dnia prac malarskich lub innych przy użyciu substancji łatwo zapalnych;

- przygotowaniu w miejscu wykonywania prac między innymi:
 - napełnionych wodą metalowych pojemników na rozgrzane odpadki drutu spawalniczego, elektrod itp.,
 - materiałów osłonowych izolacyjnych, niezbędnych przy zabezpieczaniu toku prac,
 - niezbędnego sprzętu pomiarowego, np. do pomiaru stężenia par i gazów palnych w rejonie prowadzenia prac;
 - podręcznego sprzętu gaśniczego w ilościach oraz asortymencie zależnym od wielkości występującego zagrożenia;
 - zapewnieniu stałej drożności przejść i wyjść ewakuacyjnych z miejsc prowadzenia prac;
- b) przy wykonywaniu prac pożarowo niebezpiecznych z użyciem cieczy, gazów i pyłów mogących stworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe należy przestrzegać następujących zasad:
 - w miejscu prac mogą znajdować się tylko niezbędne ilości ww. substancji, z niewielkim zapasem umożliwiającym utrzymanie ciągłości prac,
 - zapas substancji powinien być przechowywany w niepalnych szczelnych opakowaniach,
 - pozostawienie opróżnionych opakowań na stanowisku pracy jest zabronione,
 - po zakończeniu prac wszelkie pojemniki i naczynia należy szczelnie zamknąć oraz zabezpieczyć przed dostępem osób postronnych,
 - w pomieszczeniach trzeba zapewnić wymaganą wentylację,
 - prace mogą być prowadzone wyłącznie wtedy, gdy stężenie par, cieczy lub gazów w pomieszczeniu nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości;
- c) pracodawca wyznacza osobę odpowiedzialną za sprawowanie nadzoru nad przebiegiem prac niebezpiecznych pożarowo. Powinna ona w szczególności:
 - znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe oraz nadzorować ich przestrzeganie przez podległych pracowników,
 - dopilnować, aby przed przystąpieniem do prac zostały wykonane wszelkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia obiektu lub stanowisk, przewidziane w protokole zabezpieczenia prac,
 - sprawdzać zabezpieczenie przeciwpożarowe stanowisk pracy oraz wydawać polecenia gwarantujące natychmiastowe usunięcie stwierdzonych niedociągnięć i nieprawidłowości,
 - wstrzymać prace z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzającej niebezpieczeństwo powstania pożaru, do czasu usunięcia zaniedbań,
 - brać udział w kontroli stanowisk, pomieszczeń lub terenu po zakończeniu prac pożarowo niebezpiecznych;
- d) do obowiązków wykonawcy prac pożarowo niebezpiecznych należy w szczególności:
 - sprawdzenie, czy sprzęt i narzędzia są technicznie sprawne i należycie zabezpieczone przed możliwością zainicjowania i rozprzestrzenienia się pożaru,
 - ściśle przestrzeganie zaleceń zawartych w protokole i zezwoleniu na prowadzenie prac,
 - znajomość przepisów przeciwpożarowych, obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasad postępowania w przypadku powstania pożaru.
 - sprawdzenie przed przystąpieniem do prac, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego rodzaju pracy,
 - ściśle przestrzeganie wytycznych zabezpieczenia, ustalonych dla danego rodzaju prac,
 - rozpoczynanie prac tylko po otrzymaniu pisemnego zezwolenia, względnie na

- wyraźne polecenie bezpośredniego przełożonego kierującego tokiem prac,
 - poinstruowanie pomocników o wymaganiach przeciwpożarowych obowiązujących dla wykonywanego rodzaju prac,
 - przerwanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenianie pożaru oraz zgłoszenie tego faktu przełożonemu,
 - meldowanie bezpośredniemu przełożonemu o zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo oraz informowanie o ewentualnych faktach zainicjowania ognia, ugaszonego w czasie wykonywania prac,
 - dokładne sprawdzenie po zakończeniu pracy stanowiska i jego otoczenia w celu stwierdzenia, czy podczas wykonywania prac nie zainicjowano pożaru,
 - wykonywanie wszelkich poleceń przełożonych i organów kontrolnych w sprawach związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym prac i czynności pożarowo niebezpiecznych;
- e) po zakończeniu prac w pomieszczeniu oraz w pomieszczeniach sąsiednich należy przeprowadzić dokładną kontrolę mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tłących się lub żarzących cząstek w rejonie prowadzenia prac, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt, np. spawalniczy, został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należyście zabezpieczony przed dostępem osób postronnych. Kontrolę taką należy przeprowadzić również po upływie 4 godzin, a następnie 8 godzin, licząc od czasu zakończenia prac. Szczegółowy czasokres i liczbę kontroli określa komisja w protokole zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych, w zależności od stopnia zagrożenia;
- f) prace powinny być wykonywane wyłącznie przez osoby posiadające wymagane kwalifikacje, upoważnione do wykonywania prac, a sprzęt musi być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością powstania pożaru.

10. ZASADY ROZMIESZCZENIA I UŻYCIA PODRĘCZNEGO SPRZĘTU GAŚNICZEGO

Podręczny sprzęt gaśniczy przeznaczony jest do gaszenia pożarów w początkowej fazie rozwoju, przez użytkowników obiektu. W omawianym budynku, co najmniej jedna jednostka sprzętu o masie środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) powinna przypadać na każde 100 m² powierzchni chronionej.

1. Zasady rozmieszczenia sprzętu gaśniczego

Sprzęt gaśniczy należy rozmieszczać w następujący sposób:

- w miejscach łatwo dostępnych, widocznych, przy wejściach i klatkach schodowych, przy przejściach i korytarzach oraz przy wyjściach na zewnątrz pomieszczeń,
- długość dojścia nie powinna przekraczać 30 m,
- miejsca usytuowania sprzętu gaśniczego oznakowane są zgodnie z Polską Normą PN-92/N-01256/01,
- w odległości jednego metra od miejsca usytuowania sprzętu nie należy ustawiać przedmiotów, zastawiać dojścia,
- sprzęt trzeba umieszczać w miejscach nienarażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (1 m od grzejników, ustawiać w miejscach nienasłonecznionych),
- zaleca się wieszac sprzęt na ścianach i słupach, na wysokości umożliwiającej łatwe jego użycie,
- w budynkach wielokondygnacyjnych sprzęt należy umieszczać w tych samych miejscach na poszczególnych kondygnacjach,
- jeżeli sprzęt znajduje się w zamkniętych pomieszczeniach, wskazane jest dodatkowe oznakowanie tych pomieszczeń.

2. Dobór rodzaju sprzętu gaśniczego

Podręczny sprzęt gaśniczy należy dobierać w zależności od rodzaju materiałów, które mogą ulegać spalaniu. Materiały te są podzielone na następujące grupy:

- **A** – ciała stałe pochodzenia organicznego, przy spalaniu których - obok innych zjawisk - występuje zjawisko żarzenia się, np. drewno, papier, tworzywa sztuczne, tkaniny,
- **B** – ciecze palne i substancje stałe, topiące (np. tworzywa sztuczne),
- **C** – gazy, np. metan, acetylen, wodór, propan, gaz ziemny itp.,
- **D** – metale, np. magnez, sód,
- **F** – tłuszcze i oleje w urządzeniach kuchennych.

Na urządzeniach gaśniczych znajdują się symbole literowe w połączeniu z piktogramami, odpowiadające ww. grupom pożarów, co oznacza, że te gaśnice i środek gaśniczy w nich zawarty, służą do gaszenia pożarów danych grup materiałów.

Obiekty powinny być wyposażone w gaśnice przenośne spełniające wymagania Polskich Norm będących odpowiednikami norm europejskich (EN) dotyczących gaśnic. Rodzaj gaśnic powinien być dostosowany do gaszenia tych grup pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie. Na wyposażeniu pomieszczeń Galerii WSPÓLNEJ znajdują się gaśnice proszkowe typu ABC.

Sprzęt powinien być sprawny i skuteczny, dlatego należy go konserwować zgodnie z zaleceniami producenta, jednak nie rzadziej niż raz w roku.

Przy gaszeniu należy pamiętać o następujących zasadach:

- kierować strumień środka gaśniczego na palące się przedmioty lub obiekt od strony zewnętrznej (skrajnej) w kierunku do środka,
- przy gaszeniu powierzchni pionowych kierować strumień środka gaśniczego od dołu do góry,
- używać środków gaśniczych przeznaczonych do gaszenia danej grupy pożarów,
- po ugaszeniu dopilnować, aby nie doszło do ponownego zapłonu.

Charakterystyka podręcznego sprzętu gaśniczego

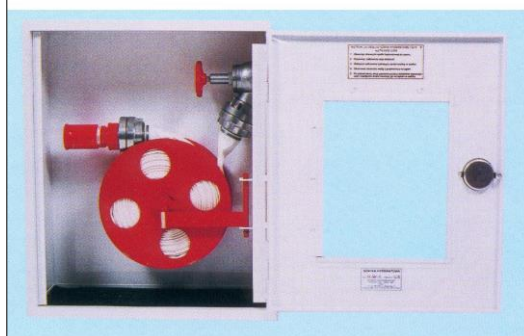
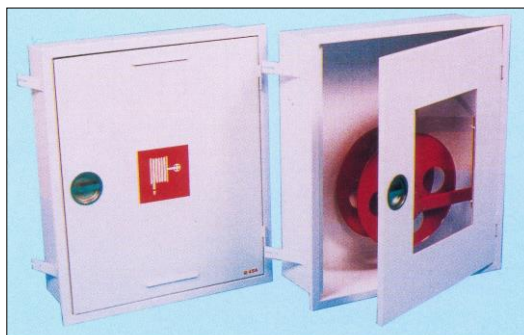
Do podręcznego sprzętu gaśniczego zalicza się hydranty wewnętrzne, gaśnice i koce gaśnicze. Efekt akcji gaśniczej, a także bezpieczeństwo jej prowadzenia zależy od wielu czynników, między innymi od wyboru odpowiedniego środka gaśniczego. Dokonanie prawidłowego wyboru zależy jest od rozpoznania rodzaju pożaru oraz wiedzy o środkach gaśniczych i ich działaniu. W tym rozdziale przedstawiono podstawowe informacje o podręcznym sprzęcie gaśniczym i sposobach jego użycia.

Hydrant wewnętrzny

Hydrant wewnętrzny jest to zawór zainstalowany na specjalnej sieci wodociągowej obudowany szafką i wyposażony w wąż pożarniczy i prądownicę. Może mieć średnicę Ø25 lub Ø52 mm. Ma on zastosowanie do gaszenia pożarów w zarodku wszędzie tam gdzie jako środek gaśniczy można stosować wodę. Sposób użycia hydrantu jest następujący:

- otworzyć drzwiczki szafki,
- sprawdzić, czy podłączony jest wąż i prądownica,
- rozwinać odcinek węża w całości, unikając zagięć i załamań,
- otworzyć zawór wodny,
- skierować strumień wody na miejsce pożaru.

Hydrant powinien obsługiwać dwie osoby - jedna obsługuje prądownicę, a druga zawór hydrantowy, dawując ilość wody.

UWAGA: Wodą nie wolno gasić pożarów urządzeń będących pod napięciem elektrycznym oraz w ich obrębie, jak również innych substancji, które z wodą tworzą gazy palne np. karbid.

Gaśnice

Gaśnice są to przenośne urządzenia o masie brutto do 20 kg i masie środka gaśniczego do 12 kg, których użycie następuje po ręcznym otwarciu zaworu głównego. Gaśnica musi być wyposażona w element zabezpieczający – zawleczka z plombą. Musi istnieć możliwość stwierdzenia, czy element zabezpieczający nie został usunięty i gaśnica nadaje się do użytku. Brak zabezpieczenia może nasuwać podejrzenie, że sprzęt nie jest sprawny.

Gaśnica wodno-pianowa

Gaśnica wodno-pianowa jest to zbiornik cylindryczny, w którym znajduje się wodny roztwór środka pianotwórczego oraz zbiornik z gazem napędowym zaopatrzony w zbijak i wężyk zakończony prądowniczką zamykaną. Po dostarczeniu gaśnicy w pobliże pożaru zrywa się plombę zabezpieczającą, wciska się zbijak (gaz napędzający wypełnia zbiornik gaśnicy) i kieruje strumień piany w ognisko pożaru. Działanie gaśnicy można w każdej chwili przerwać przez zwolnienie dźwigni prądowniczki. Ze względu na swoją budowę syfonową gaśnica pracuje prawidłowo tylko w pozycji pionowej.

Gaśnica proszkowa

Gaśnica proszkowa to cylindryczny zbiornik zaopatrzony w dźwignię uruchamiającą zawór lub zbijak z gazem napędowym. Środek gaśniczy (proszek) wyrzucany jest przez dyszę lub wężyk zakończony prądowniczką za pomocą sprężonego gazu obojętnego (azot lub dwutlenek węgla). Po przeniesieniu gaśnicy w miejsce pożaru należy zrywać się plombę i wyciągnąć zawleczkę blokującą. Nacisnąć dźwignię lub zbijak i skierować strumień proszku w ognisko pożaru. Działanie gaśnicy można w każdej chwili przerwać przez zwolnienie dźwigni uruchamiającej lub dźwigni prądowniczki. Ze względu na swoją budowę syfonową gaśnica pracuje prawidłowo tylko w pozycji pionowej.

Gaśnica śniegowa

Gaśnica śniegowa jest to cylindryczny zbiornik, zaopatrzony w zawór i wężyk zakończony dyszą wylotową lub - w gaśnicach mniejszych - króćcem obrotowym z dyszą. Wewnątrz gaśnicy znajduje się skroplony dwutlenek węgla, który po uruchomieniu pod własnym ciśnieniem wydostaje się na zewnątrz, oziębiając się do temperatury ok. -80°C . Po przeniesieniu gaśnicy w pobliże pożaru należy zerwać plombę zabezpieczającą (wyciągnąć zawleczkę), uruchomić zawór i skierować strumień dwutlenku węgla na ognisko pożaru. Działanie gaśnicze można w każdej chwili przerwać zamykając zawór.

Należy pamiętać o tym, że:

- w czasie działania gaśnic trzyma się je tylko za uchwyty,
- nie wolno używać tych gaśnic do gaszenia ludzi. Ze względu na swoją budowę syfonową, gaśnica pracuje prawidłowo tylko w pozycji pionowej.

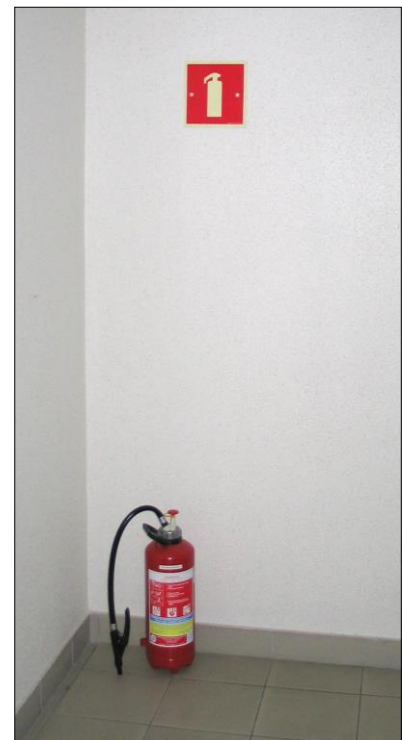
Koc gaśniczy

Koc gaśniczy jest to płachta z tkaniny całkowicie niepalnej (włókna szklanego) o powierzchni około 2 m^2 . Przechowuje się go w specjalnym futerału. Służy do tłumienia pożaru w zarodku przez odcięcie dopływu powietrza do palącego się przedmiotu.

Sposób użycia:

- wyjąć koc z futerału pociągając za wystające uchwyty,
- rozłożyć i szczelnie przykryć palący się przedmiot.

W przypadku gaszenia odzieży na człowieku należy osobę przewrócić i przykryć ją szczelnie kocem. Koc gaśniczy można wykorzystywać również do przenoszenia ewakuowanego mienia.

Oznakowanie miejsca usytuowania sprzętu gaśniczego

11. ZASADY PROWADZENIA EWAKUACJI

Podstawowym zadaniem każdej instrukcji bezpieczeństwa pożarowego jest wskazanie jego użytkownikom zagrożeń, jakie mogą w nim występować w wyniku powstania pożaru. Zapewnienie bezpieczeństwa w obiektach Miejskiego Centrum Kultury, których architektury nie można zmienić z dnia na dzień, konieczne jest, więc opracowanie wskazówek organizacyjnych pozwalających na przeprowadzenie szybkiej i bezpiecznej ewakuacji w sytuacji zagrożenia. Nie ma mowy o przeprowadzeniu sprawnej ewakuacji, jeżeli wcześniej nie zostały przećwiczone jej elementy, jeżeli pracownicy nie znają sygnału alarmowego, nie wiedzą, w którym kierunku mają się udać po usłyszeniu takiego sygnału i nie wiedzą, co w takiej sytuacji robić. Dlatego instrukcja - poza omówieniem ogólnych zasad prowadzenia ewakuacji, czynników powodujących jej utrudnienia czy wskazań dla osób organizujących ewakuację powinna też zawierać wskazania, co do sposobów praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji ludzi. Obligatoryjnie zobowiązani do przeprowadzenia ćwiczeń z ewakuacji, co najmniej raz na dwa lata, są właściciele lub zarządcy obiektów zawierających strefę pożarową przeznaczoną dla ponad 50 osób, będących jej stałymi użytkownikami. Podmioty te mają obowiązek poinformowania właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej o terminie przeprowadzenia powyższych działań nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem. Najbardziej zalecanym sposobem praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji są ćwiczenia na obiekcie, prowadzone przy udziale właściwej miejscowo jednostki ratowniczo-gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej – § 13. Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719).

Warunki techniczne obiektów, otwarte ciągi ewakuacyjne, klatka schodowa, wszelkie otwory w ścianach i stropach mogą w przypadku powstania pożaru spowodować szybkie i całkowite zadymienie. Powyższe uwarunkowania powodują, że sprawna organizacja i przeprowadzenie akcji ewakuacyjnej wymaga dobrego przygotowania i przeprowadzenia jej w taki sposób, aby nie dopuścić do powstania chaosu i paniki. Dlatego też przed podjęciem decyzji o ewakuacji osoba odpowiedzialna za jej przeprowadzenie musi ocenić istniejące warunki. W czasie pożaru należy dążyć do prowadzenia ewakuacji jedynie ze strefy najbardziej zagrożonej, a decyzję o ewakuacji z pozostałej części obiektu podejmować wyłącznie w sytuacji uzasadnionej rozwojem pożaru.

1. Czynniki powodujące utrudnienia w ewakuacji ludzi.

Zadymienie pomieszczeń i dróg ewakuacyjnych - dym i znajdujące się w nim gazy pożarowe, które są produktami spalania, rozprzestrzeniają się bardzo szybko i przenikają do odległych od miejsca pożaru części budynku przez otwory instalacyjne w ścianach i stropach, szczeliny w drzwiach, a także przez klatki schodowe łączące poszczególne kondygnacje. Dym jest często zwiastunem pożaru, którego źródło bywa ukryte lub niedostępne. Wpływa on drażniąco na drogi oddechowe, wywołując kaszel i krztuszenie się; występuje też łzawienie

oczu, a z powodu małej przejrzystości utrudnione jest poruszanie się. Przebywanie ludzi w przestrzeni zadymionej stwarza psychozę lęku, a nawet paniki w obawie zatrucia się, doznania obrażeń, zasłabnięcia lub śmierci. Gęstość zadymienia jest większa w górnej części pomieszczeń i na wyższych kondygnacjach obiektu, gdzie dym przenika wraz z unoszącym się ciepłym powietrzem, nagrzanym w wyniku powstałego pożaru. Gęstość dymu może być tak duża, że niewidoczne stają się światła lamp zwieszonych pod stropami oraz znaki ewakuacyjne. Ponadto rozgrzane cząstki dymu są nośnikami ciepła, co powoduje, że dym na drodze swego rozprzestrzeniania może powodować zapalenie znajdujących się tam materiałów palnych.

Toksyczne produkty rozkładu i spalania - powstają w warunkach pożaru w wyniku rozkładu termicznego materiałów wykończeniowych oraz elementów wyposażenia. Stanowią one największe niebezpieczeństwo dla życia ludzi, ponieważ często są bezbarwne i bezzapachowe. Szczególnie niebezpieczne są tlenek węgla, cyjanowodór, czterochlorek węgla, fosgen. Nawet przy niewielkich stężeniach powodują silne zatrucie organizmu, niedotlenienie mózgu, zaburzenia w oddychaniu i utratę przytomności.

Występowanie wysokich temperatur i płomienia - może powodować odcięcie dróg ewakuacyjnych. Jest naturalnym czynnikiem budzącym u ludzi strach, utrudnia lub uniemożliwia ewakuację, może powodować u ludzi zachowania nieracjonalne, niewspółmierne do realnego zagrożenia.

2. Zachowanie się ludzi w warunkach zagrożenia.

Reakcja ludzi w chwili wykrycia pożaru jest bardzo zróżnicowana i zależy od wielu czynników, tj. płeć, wiek, pora dnia, znajomość obiektu czy stopień oświetlenia. Różnice w reakcjach poszczególnych ludzi na widok płomieni, występowanie dymu oraz na dźwięki towarzyszące pożarowi powinny być brane pod uwagę przez osoby organizujące i kierujące ewakuacją. Pożar to wypadek nagły, powodujący zakłócenie normalnego funkcjonowania obiektu. Normalną reakcją jednostki jest zaskoczenie spowodowane tym, że nie można z góry przewidzieć, kiedy i gdzie on wystąpi. Zaskoczeniu może towarzyszyć strach spowodowany widokiem płomieni, dymem utrudniającym oddychanie i głosami przestraszonych ludzi. Jeżeli nie będzie się przeciwdziałać temu zjawisku, może wystąpić panika, która jest przejawem zaskoczenia i przestachu oraz obawy o własne życie. Osoby ulegające panice tracą panowanie nad swoim działaniem, tłoczą się przy wyjściach, tratują się, mogą być nieświadomie agresywne. W takiej sytuacji kierowanie ich działaniem staje się właściwie niemożliwe.

3. Poruszanie się w warunkach zadymienia

W większości przypadków dym gromadzi się w górnej części pomieszczenia, a w przypadku dużej intensywności spalania strefa zadymienia może ulec znacznemu obniżeniu, tak że obejmie większość kubatury pomieszczenia. Przy silnym zadymieniu należy poruszać się w pozycji pochylonej, jak najbliższej posadzki pomieszczenia lub korytarzy, a w ekstremalnych przypadkach poruszać się, czołgając. Aby ułatwić oddychanie zaleca się stosowanie mokrej

chustki lub kawałka tkaniny, najlepiej zwilżonego wodą, która posłuży za filtr powietrza. W przestrzeni zadymionej pionowej, tj. w klatkach schodowych, trzeba wchodzić na czworakach i w tej samej pozycji schodzić tyłem. Sposób ten zapewnia lepszą orientację, gdzie kończy się bieg schodów, szczególnie przy niedostatecznej widoczności.

W przypadku poszukiwania w pomieszczeniu osób, które w nim pozostały, należy dokładnie sprawdzać miejsca, gdzie mogła schronić się osoba poszukiwana, a więc pod biurkami, w szafach, za zasłonami, a nawet w miejscach, w których pozornie nie można się ukryć. W przypadku wystąpienia zagrożenia powodującego konieczność przeprowadzenia ewakuacji osób i mienia, decyzję o jej podjęciu podejmuje zarządzający obiektem. Decyzja o zarządzeniu ewakuacji musi uwzględniać informacje o zakresie ewakuacji, liczbie osób przewidzianych do ewakuacji, sposobach i kolejności opuszczania obiektu, a także musi określać drogi i kierunki oraz przewidywać możliwość zakwaterowania osób ewakuowanych w przypadku niesprzyjających warunków atmosferycznych.

4. Zasady ogłaszania ewakuacji

W przypadku wystąpienia zagrożenia należy niezwłocznie powiadomić wszystkich pracowników przebywających na terenie ewakuowanego obiektu o powstaniu i charakterze występującego zagrożenia.

Do powiadomienia można użyć:

- ⇒ głosu,
- ⇒ syreny - sygnał ciągły trwający co najmniej 2 minuty,
- ⇒ gońca,
- ⇒ sieci telefonicznej wewnętrznej.

W przypadku dużego zagrożenia należy dążyć do uruchomienia wszystkich możliwych sygnałów, w celu zaalarmowania jak największej liczby osób.

5. Ogólne zasady organizacji akcji ewakuacyjnej:

- po ogłoszeniu sygnału o ewakuacji wyznaczona osoba ma obowiązek otworzyć wszystkie wyjścia z obiektu. Po otwarciu drzwi wychodzi na zewnątrz budynku, gdzie oczekuje na przybycie jednostek Państwowej Straży Pożarnej i udziela niezbędnych informacji dowódcy akcji,
- w pomieszczeniach administracyjnych i pracowniach należy wyłączyć wszystkie urządzenia, które mogą stwarzać dodatkowe zagrożenia podczas prowadzonych działań ratowniczo-gaśniczych. Za wykonanie tych czynności odpowiedzialni są wszyscy pracownicy,
- **pracownicy Miejskiego Centrum Kultury mają obowiązek wyprowadzić osoby przebywające w budynku jak najkrótszą drogą, kierując się wskazaniem znaków ewakuacyjnych, i udać się do miejsca zbiórki osób ewakuowanych, na które wyznacza się teren w okolicach ul. Marcinkowskiego i ul. Obrońców Bydgoszczy (patrz mapka w załącznikach). Opuszczając pomieszczenia, należy dokładnie sprawdzić,**

czy nikt w nich nie pozostał, pamiętając o tym, że niektóre osoby w sytuacji zagrożenia mogą ze strachu chować się w zakamarkach, za szafą lub zasłoną co może mieć szczególne znaczenie w czasie ewakuacji ludzi z sali kinowo-widowiskowej.

- wszystkie inne osoby przebywające na terenie obiektu po ogłoszeniu ewakuacji powinny opuścić budynek i udać się do miejsca zbiórki – **wszystkie osoby przebywające w budynku należy o tym poinformować i wyprowadzić ich z zagrożonej strefy**,
- w przypadku braku możliwości opuszczenia budynku ze względu na duże zadymienie dróg ewakuacyjnych lub wystąpienie innych czynników uniemożliwiających ewakuację, znajdujące się na jego terenie osoby powinny pozostać w pomieszczeniach, uszczelnić wszystkie miejsca przedostawania się do tego pomieszczenia dymu i starać się powiadomić osoby przebywające na zewnątrz o konieczności udzielenia pomocy. W takiej sytuacji należy unikać otwierania okien, co może spowodować zwiększony dopływ tlenu i przyspieszyć rozwój pożaru, jak również należy bezwzględnie zachować spokój i nie dopuścić do powstania paniki,
- kierujący akcją ewakuacyjną wyznacza osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji, ponadto ustala ewentualną potrzebę ewakuacji sprzętu i mienia, określając w tym celu sposoby, kolejność i rodzaj ewakuowanego mienia,
- w pierwszej kolejności trzeba ewakuować osoby z tych pomieszczeń i miejsc, w których powstał pożar lub które znajdują się na drodze jego rozprzestrzeniania się oraz z takich, z których wyjścia mogą zostać odcięte przez pożar lub zadymienie. Następnie należy ewakuować osoby, poczynawszy od najwyższych kondygnacji. W pierwszej kolejności należy ewakuować osoby o ograniczonej zdolności poruszania się, natomiast zamykać strumień ruchu powinny osoby najbardziej sprawne. Podczas ewakuacji z pomieszczeń strumienie ludzi należy kierować na poziome drogi ewakuacyjne (korytarze), a następnie - zgodnie z kierunkami określonymi przez znaki ewakuacyjne, na klatki schodowe i wyjścia poza obszar zagrożony lub na zewnątrz budynku. **Budynek MCK posiada pięć oznakowanych wyjść ewakuacyjne prowadzących bezpośrednio na zewnątrz budynku. Jako wyjścia ewakuacyjne wyznaczone zostały odpowiednio oznakowane znakami ewakuacji następujące drzwi prowadzące bezpośrednio na zewnątrz budynku:**
 1. wejście/wyjście główne od strony ul. Marcinkowskiego,
 2. wyjście boczne z sali kinowo-widowiskowej usytuowane od strony ul. Marcinkowskiego.
 3. wyjście z sali kinowo-widowiskowej i garderób prowadzące na dziedziniec – parking (korzystając z tego wyjścia ewakuacyjnego w przypadku zagrożenia należy opuścić ogrodzony teren),
 4. wyjście z klatki schodowej od strony ul. Marcinkowskiego (oznakowane jako wejście dla osób z niepełnosprawnością),
 5. wyjście z klatki schodowej przy windzie prowadzące na dziedziniec – parking (korzystając z tego wyjścia ewakuacyjnego w przypadku zagrożenia należy

pamiętać o tym, aby opuścić ogrodzony teren),

(sprawdź usytuowanie wyjść na rysunkach – planach obiektu zamieszczonych w załącznikach do niniejszej instrukcji),

- w przypadku zablokowania dróg ewakuacyjnych niezwłocznie dostępnymi środkami - np. telefonicznie, bezpośrednio lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy powiadomić kierownika akcji ewakuacyjnej. Ludzi odciętych od wyjścia, którzy znaleźli się w tej strefie, należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i w miarę posiadanych środków oraz istniejących warunków ewakuować od zewnątrz za pomocą urządzeń ratowniczych będących w dyspozycji jednostek Państwowej Straży Pożarnej.
- ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania ludzi,
- ewakuację mienia trzeba rozpocząć od najcenniejszych sprzętów i dokumentacji,
- **po zakończeniu ewakuacji należy sprawdzić, czy wszyscy ludzie opuścili poszczególne pomieszczenia. W razie stwierdzenia nieobecności jakiejś osoby trzeba natychmiast zgłosić ten fakt dowódcy akcji ratowniczej,**
- w przypadku przybycia jednostek PSP w trakcie akcji ewakuacyjnej, kierujący przebiegiem akcji zobowiązany jest do złożenia krótkiej informacji o przebiegu akcji, a następnie do podporządkowania się poleceniom dowódcy przybyłej jednostki.

Należy pamiętać o tym, że w razie ewakuacji zakazuje się korzystania z dźwigu osobowego. W tym celu wejścia do windy zostały odpowiednio oznakowane znakami bezpieczeństwa.

Należy pamiętać o pozostawieniu kluczy w zamkach drzwi po opuszczeniu pomieszczeń w przypadku ewakuacji w ramach ratowniczej.

Ponieważ trudno przewidzieć możliwe scenariusze rozwoju zdarzeń, przy ocenie warunków ewakuacji należy przyjmować najbardziej niekorzystne z możliwych sytuacji, tzn. duże zadymienie, maksymalna liczba osób, pora wieczorna. Przeprowadzenie praktycznego sprawdzenia warunków ewakuacji umożliwi określenie niezbędnego czasu potrzebnego do całkowitej ewakuacji osób ze wszystkich pomieszczeń budynku Miejskiego Centrum Kultury przy ul. Marcinkowskiego 12-14.

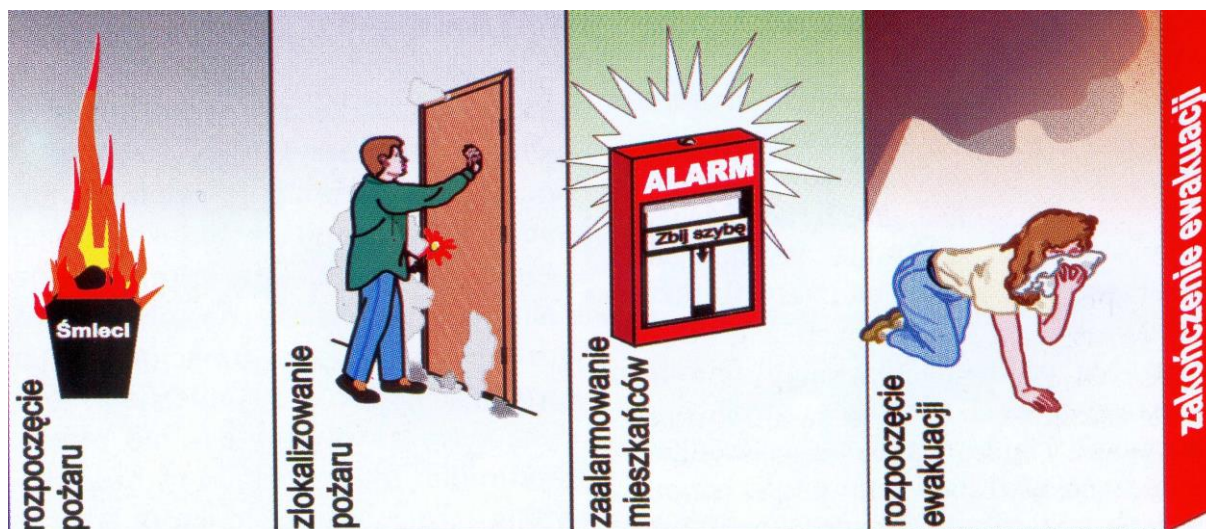
6. Wskazania dla osób uczestniczących w przeprowadzanej ewakuacji

Osoby uczestniczące w ewakuacji w sposób czynny muszą przestrzegać następujących zasad oraz posiadać wymienione poniżej umiejętności:

- zachowanie spokoju, nieokazywanie zdenerwowania, niewszczywanie zbędnych dyskusji lub kłótni z innymi osobami,
- podporządkowanie się zarządzeniom osoby kierującej ewakuacją,

- znajomość rozkładu dróg ewakuacyjnych i wyjść w budynku,
- umiejętność postępowania w pomieszczeniu zadymionym,
- znajomość rozmieszczenia oraz sposobu użycia środków alarmowania oraz łączności, podręcznego sprzętu gaśniczego (gaśnica, sprzęt hydrantowy, koc gaśniczy),
- szczególnie zwracanie uwagi na mogące wystąpić zagrożenia.

12.

UWAGA: ZMIANA SPOSOBU EWAKUACJI Z SALI WIDOWISKOWO-KINOWEJ.

W związku z opinią rzeczoznawcy ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych w zakresie możliwości tymczasowego przechowywania rekwizytów teatralnych na zapleczu sali widowiskowej, korytarz za widownią służyć może warunkowo jako magazyn rekwizytów.

Aby spełnić określone w opinii warunki należy przestrzegać zaleceń:

- na zapleczu sali przechowywane będą wyłącznie rekwizyty,
- pomieszczenie to będzie zamknięte w sposób uniemożliwiający wejście osób postronnych. Drzwi zamknięte na klucz, „awaryjny” klucz w kasecie przy drzwiach.
- wyłączenie znaku ewakuacyjnego nad drzwiami prowadzącymi na zaplecze,
- bezwzględne utrzymanie stałej drożności drogi ewakuacyjnej obsługującej salę widowiskową prowadzącej do wyjścia na parking,
- rygorystyczne przestrzeganie zakazu rozłączania mechanizmów samozamykaczy przy drzwiach przeciwpożarowych i dymoszczelnych oznakowanych znakami bezpieczeństwa – **„Drzwi przeciwpożarowe – zamykać”**,
- ze względu na konieczność wykorzystywania głównego wejścia z holu na salę również jako wyjścia ewakuacyjnego, bezwzględnego przestrzegania – co najmniej półgodzinnych przerw między kolejnymi spektaklami.

Sposób ewakuacji z sali widowiskowo-kinowej przedstawiony został szczegółowo na rysunku zamieszczonym w załącznikach (rysunki w części graficznej) do instrukcji bezpieczeństwa pożarowego dla obiektu Miejskiego Centrum Kultury.

Drzwi nr 39 (po lewej stronie za widownią) zostały zamknięte na klucz. Awaryjny klucz znajduje się w zamkniętej kasetce za szybką zabezpieczony przed dostępem osób postronnych. Miejsce usytuowania kasetki z kluczem zostało oznakowane znakiem Natomiast drzwi nr 36 (po lewej stronie w przedsionku) pozostają zamknięte z możliwością otwarcia tylko od wewnątrz.

Wszystkich pracowników MCK zobowiązuje się do ścisłego przestrzegania warunków określonych w ww. opinii przez rzeczoznawcę ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych.

13. POSTĘPOWANIE I ALARMOWANIE NA WYPADEK POŻARU

Wszyscy pracownicy Miejskiego Centrum Kultury mają obowiązek aktywnie uczestniczyć w ewakuacji ludzi i mienia oraz w akcji ratowniczo-gaśniczej. Działania w sytuacji zaistnienia pożaru lub innego zagrożenia można podzielić na dwa etapy:

- od chwili zauważenia pożaru do czasu przybycia pierwszych jednostek Państwowej Straży Pożarnej,
 - od przybycia na miejsce zdarzenia jednostek PSP do ugaszenia pożaru.
1. Każdy, kto zauważy pożar lub inne zjawisko, którego konsekwencją może być pożar, jest zobowiązany zachować spokój, nie dopuścić do paniki i natychmiast zawiadomić:
 - osoby znajdujące się w strefie zagrożonej i jej sąsiedztwie,
 - **Państwową Straż Pożarną - tel. 998,**
 - jeżeli istnieje taka konieczność to również inne służby ratownicze,
 - zarządcę obiektu – **Dyrektora Miejskiego Centrum Kultury.**
 2. Po zgłoszeniu informacji o pożarze wyznaczony pracownik na polecenie zarządcy – Dyrektora MCK, osoba funkcyjna lub osoba najbardziej energiczna potrafiąca ocenić stopień zagrożenia przebywająca na miejscu zdarzenia ogłasza alarm o ewakuacji wszelkimi dostępnymi środkami.
 3. Osoba powiadamiająca telefonicznie Państwową Straż Pożarną po uzyskaniu połączenia powinna podać następujące informacje:
 - gdzie się pali - nazwa obiektu, dokładny adres,
 - ile kondygnacji liczy budynek zagrożony pożarem,
 - na której kondygnacji powstał pożar,
 - co się pali,
 - jakie są obecne rozmiary pożaru,
 - czy istnieje zagrożenie życia ludzi,
 - czy w rejonie pożaru lub bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się materiały łatwo zapalne,
 - czy w rejonie pożaru lub bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się substancje chemiczne,
 - numer telefonu, z którego podaje się informację,
 - imię i nazwisko zgłaszającego.

Połączenie telefoniczne można rozłączyć dopiero po potwierdzeniu przyjęcia zgłoszenia przez dyżurnego Państwowej Straży Pożarnej. Zaleca się również odczekać przy telefonie na ewentualne sprawdzenie zgłoszenia lub udzielenie dodatkowych informacji dyżurnemu PSP.

4. W razie potrzeby (wypadek, awaria, katastrofa budowlana, prawdopodobieństwo podłożenia ładunku wybuchowego) należy zaalarmować również:

⇒	telefon alarmowy	–	tel. 112
⇒	pogotowie ratunkowe	–	tel. 999,
⇒	policję	–	tel. 997,
⇒	pogotowie gazowe	–	tel. 992,
⇒	pogotowie energetyczne	–	tel. 991,
⇒	straż miejską	–	tel. 986.

5. Równoległe z alarmowaniem należy przystąpić do akcji ewakuacyjnej i ratowniczo-gaśniczej za pomocą podręcznego sprzętu gaśniczego lub sprzętem będącym na wyposażeniu szafek hydrantowych.
6. Przed opuszczeniem pomieszczeń Miejskiego Centrum Kultury należy wyłączyć zasilanie wszystkich znajdujących się w nich instalacji i urządzeń. Należy również pozamykać szczelnie okna i drzwi.
7. Osoby znajdujące się najbliżej miejsca pożaru powinny starać się ocenić sytuację pożarową i jeżeli pożar jest w początkowej fazie - podjąć działania gaśnicze.
8. Do czasu przybycia jednostek straży pożarnej akcją kieruje Dyrektor, osoba przez niego wyznaczona lub osoba najbardziej energiczna.

Zasady współdziałania z dowódcą Państwowej Straży Pożarnej przybyłym na miejsce zdarzenie:

Dowódca jednostki ratowniczo-gaśniczej przybyłej na miejsce zdarzenia obejmuje dowodzenie akcją. Osoba dotychczas kierująca akcją z ramienia MCK zobowiązana jest udzielić dowódcy PSP wszystkich informacji dotyczących:

- miejsca powstania pożaru,
- pomieszczenia lub terenu objętego pożarem,
- zagrożenia ludzi oraz podjętych działań w zakresie ewakuacji ludzi,
- innych zagrożeń i utrudnień mogących mieć wpływ na przebieg działań ratowniczo-gaśniczych,
- innych podjętych działań do momentu przybycia na miejsce jednostek straży pożarnej.

Pracownik, który kierował akcją ratowniczo-gaśniczą do momentu przybycia na miejsce jednostek straży pożarnej i przekazał dowodzenie akcją, pozostaje do dyspozycji dowódcy PSP w celu udzielenia mu potrzebnych informacji.

Przybycie na miejsce zdarzenia straży pożarnej nie zwalnia pracowników od udziału w zwalczaniu pożaru jeżeli dowódca akcji nie uzna, że udział pracowników jest zbędny lub może zagrażać ich bezpieczeństwu.

Sposób postępowania w przypadku zadziałania systemu sygnalizacji pożaru:

Obsługa centralki sygnalizacji pożaru i postępowanie w przypadku ogłoszenia alarmu pożarowego

- Alarm pożarowy** – świeci się duży napis **POŻAR** i miga lampka ALARM •, słycać sygnał dźwiękowy. Kolejność postępowania:
 - **potwierdzić przyjęcie alarmu przyciskiem: POTWIERDZENIE •** (nad napisem **POŻAR**), wyłączy się sygnał dźwiękowy;
 - **odczytać na ekranie miejsce pochodzenia alarmu**. Jeżeli informacja dotyczy pomieszczeń zamkniętych obok opisu podany jest **numer klucza**;
 - udać się do miejsca, z którego pochodzi alarm celem dokonania rozpoznania;
 - jeżeli alarm wywołał pożar należy wcisnąć najbliższy przycisk **pożarowy KUP** w celu wezwania posiłków oraz zaalarmować współpracowników i przystąpić do działań ratowniczo-gaśniczych zgodnie z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego dla obiektu;
 - lub gdyby alarm okazał się fałszywy, wrócić do centralki i skasować alarm pożarowy naciskając przycisk **KASOWANIE •** , nacisnąć przycisk ENTER. Na ekranie centralki pojawi się żądanie **PODAJ KOD DOSTĘPU**, na klawiaturze wpisać liczbę **2222**, potwierdzić ją przyciskiem ENTER i ponownie wcisnąć przycisk **KASOWANIE •** .
- O wszelkich działaniach dotyczących uruchomienia się centralki sygnalizacji pożaru lub wywołania fałszywego alarmu pożarowego należy powiadomić dyspozytora firmy monitoringowej **EKOTRADE** tel. **52 362 01 10** oraz **Miejskie Stanowisko Kierowania** Państwowej Straży Pożarnej tel. **525858507** lub **998**.
- Zauważone nieprawidłowości w działaniu centralki oraz systemu sygnalizacji pożaru zgłaszać do osoby pełniącej funkcję Inspektora ochrony przeciwpożarowej oraz kierownikowi Działu administracyjno – gospodarczego.
- UWAGA:** czas na potwierdzenie przyjęcia alarmu wynosi 45 sekund, natomiast czas na dokonanie rozpoznania celem sprawdzenia alarmu wynosi 2 minuty

14. ZAKRES ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA NIEPRZESTRZEGANIE PRZEPISÓW PRZECIWOŻAROWYCH

Właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu jest odpowiedzialny za przestrzeganie wymagań ochrony przeciwpożarowej. Jeżeli nie dopełni obowiązków odpowiada na zasadach przepisów ogólnych prawa cywilnego i karnego dla wykroczeń i przestępstw. W zakresie wykroczeń stosowane są sankcje przewidziane w Kodeksie wykroczeń (Dz. U. z 1971 r. Nr 12, poz. 114), za które sądy grodzkie mogą nakładać kary w postaci grzywien, a nawet kar aresztu. Spośród zawartych w Kodeksie wykroczeń norm prawnych w zakresie zachowania warunków bezpieczeństwa pożarowego należy wymienić art. 82 § 1 k.w.: „Kto nieostrożnie obchodzi się z ogniem lub wykracza przeciwko przepisom dotyczącym zapobiegania i zwalczania pożarów, a w szczególności:

a) nie wyposaża budynku w odpowiednie urządzenia lub sprzęt przeciwpożarowy lub nie utrzymuje ich w stanie zdatnym do użytku, w tym:

- nie wyposażył obiektu w podręczny sprzęt gaśniczy i agregaty,
- wyposażył budynek, obiekt lub teren w podręczny sprzęt gaśniczy niezgodnie z obowiązującymi zasadami,
- nie oznakował zgodnie z PN:
 - dróg wyjść i kierunków ewakuacji,
 - miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych,
 - elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
 - lokalizacji przeciwpożarowych wyłączników prądu, głównych zaworów gazów oraz materiałów pożarowo niebezpiecznych,
 - pomieszczeń, w których występują materiały pożarowo niebezpieczne,
- zamknął drzwi ewakuacyjne w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie,
- uniemożliwia lub ogranicza dostęp do:
 - urządzeń przeciwpożarowych,
 - urządzeń uruchamiających instalacje gaśnicze i sterujących takimi instalacjami oraz innych instalacji wpływających na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu,
 - wyjść ewakuacyjnych,
 - wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz głównych zaworów gazu,
- uniemożliwia lub utrudnia korzystanie z drogi ewakuacyjnej lub pożarowej,
- nie umieścił w miejscach widocznych wykazów telefonów alarmowych oraz instrukcji postępowania na wypadek pożaru,

b) utrudnia okresowe czyszczenie komina lub nie dokonuje bez zwłoki naprawy uszkodzeń komina lub wszelkich przewodów dymowych, w tym (art. 82 § 1 pkt 2 k.w.):

- nie usuwa zanieczyszczeń z przewodów dymowych i spalinowych,
- nie usuwa zanieczyszczeń z przewodów wentylacyjnych w obiektach z urządzeniami ogrzewczymi co najmniej raz w roku,

c) nie usuwa lub nie zabezpiecza w obrębie budynków urządzeń lub materiałów stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru, w tym (art. 82 § 5 pkt 3 k.w.):

- używa otwartego ognia lub pali tytoń w strefach zagrożonych pożarem lub wybuchem,
- rozgrzewa za pomocą otwartego ognia smołę lub inne materiały w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu,
- rozgrzewa za pomocą otwartego ognia smołę lub inne materiały na dachu, z wyjątkiem budowanych obiektów o konstrukcji i pokryciu dachu niepalnym,

- spala śmieci albo odpady w miejscu umożliwiającym zapalenie się sąsiednich obiektów lub materiałów palnych,
 - przechowuje materiały palne w odległości mniejszej niż 0,5 m od urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 100°C, lub linii kablowych o napięciu 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów instalacji odgromowych,
 - użytkuje elektryczne urządzenia ogrzewcze bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z wymaganiami określonymi przez producenta,
 - stosuje na osłonę punktu świetlnego materiał palny, z wyjątkiem materiału trudno zapalnego, umieszczonego w odległości 0,05 m od żarówki,
 - składowe materiały palne na drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji,
 - ustawił na klatce schodowej przedmioty utrudniające ewakuację,
 - składowe pod ścianami obiektu materiały palne niezwiązane z jego funkcją,
 - składowe pod ścianami obiektu stałe materiały palne związane z jego funkcją, nie zachowując wymaganej wielkości strefy pożarowej, dostępu do obiektu na wypadek działania ratowniczego, wymaganej minimalnej odległości od budynków sąsiednich,
 - przechowuje materiały niebezpieczne pożarowo w sposób umożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu,
 - przechowuje materiały niebezpieczne pożarowo w pomieszczeniach piwnicznych, na poddaszach i strychach, w obrębie korytarzy, klatek schodowych oraz w innych pomieszczeniach ogólnodostępnych, zaliczanych do kategorii zagrożenia ludzi,
 - przechowuje w jednej strefie pożarowej zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi oraz o przeznaczeniu innym niż handlowo-usługowe więcej niż 10 dm³ cieczy o temperaturze zapłonu poniżej 21°C lub 50 dm³ o temperaturze zapłonu 21-55°C,
 - nie zabezpieczył lub zabezpieczył nieprawidłowo miejsce prac niebezpiecznych pożarowo albo do wykonania tych prac dopuścił osobę nieuprawnioną,
- d) eksploatuje w sposób niewłaściwy urządzenia energetyczne lub ciepłownicze lub pozostawia je uszkodzone w stanie mogącym spowodować wybuch lub pożar, w tym (art. 82 § 1 pkt 4):
- eksploatuje instalacje lub urządzenia, których stan techniczny może przyczynić się do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzeniania ognia,
 - nie zabezpieczył przed możliwością zapalenia lub zwęglenia palnych elementów konstrukcji lub wystroju wewnątrz budynku, przez które lub obok których przechodzą przewody ogrzewcze, dymowe lub spalinowe.

Osoba, która dopuszcza się ww. wykroczeń, podlega karze aresztu, grzywny albo karze nagany. Funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej mają prawo nakładać grzywny w formie mandatu karnego za wykroczenia. W postępowaniu mandatowym mogą być nakładane mandaty kredytowane do wysokości 500 zł, wydawane ukaranemu za pokwitowaniem odbioru, oraz gotówkowe - wydawane po wniesieniu grzywny bezpośrednio funkcjonariuszowi, który je nałożył, jeżeli wysokość grzywny nie przekroczy 100 zł. Mandat karny można nałożyć również zaocznie, pod nieobecność sprawcy, w przypadku, gdy nie zachodzi wątpliwość, co do osoby sprawcy.

W celu przymuszenia właściciela, zarządcy lub użytkownika do wypełniania obowiązków wynikających z przepisów ustawy o ochronie przeciwpożarowej, może być stosowane postępowanie egzekucyjne wg ustawy z dnia 13 czerwca 1960 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Komenda Państwowej Straży Pożarnej jest organem właściwym do egzekwowania przepisów przeciwpożarowych, tzn.:

- przepisów ustawy o ochronie przeciwpożarowej,
- przepisów wykonawczych do tej ustawy,
- Polskich Norm dotyczących ochrony przeciwpożarowej,
- wskazanych przepisów budowlanych,
- przepisów o warunkach technicznych instalacji i urządzeń technicznych,
- wymagań ustalonych przez producenta tych instalacji lub urządzeń w zakresie usuwania zanieczyszczeń i nieprawidłowości eksploatacyjnych, które mogłyby przyczynić się do powstania pożaru lub wybuchu, względnie rozprzestrzeniania się ognia.

Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej, na podstawie ustaleń z czynności kontrolno-rozpoznawczych, może - w przypadku naruszenia przepisów przeciwpożarowych - nakazać w drodze decyzji administracyjnej usunięcie nieprawidłowości, określając jednocześnie termin ich wykonania. Jeżeli w wyznaczonym terminie zalecenia nie zostały wykonane, w celu przymuszenia do ich spełnienia stosuje się postępowanie egzekucyjne.

Sankcje karne przewidziane za spowodowanie pożaru określono w ustawie Kodeks karny z dnia 6 czerwca 1997 r.

Ściganie przestępstw może być prowadzone z urzędu lub w wyniku złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa do prokuratury. Przestępstwami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej są czyny zawarte w rozdziale XX pt. „Przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu” Kodeksu karnego:

1) art. 163 § 1 k.k. - „kto spowoduje zdarzenie, które zagraża życiu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach, mające postać:

- pożaru (...) podlega karze pozbawienia wolności do lat 10.

2) art. 163 § 3 k.k. - „Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 jest śmierć człowieka lub uszczerbek na zdrowiu wielu osób, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 2 do 12 lat”.

15. ZASADY PROWADZENIA SZKOLEŃ PRACOWNIKÓW W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ

Wszyscy pracownicy podlegają obowiązkowym szkoleniom z zakresu ochrony przeciwpożarowej i BHP. Celem tych szkoleń jest zapoznanie pracowników z postanowieniami instrukcji bezpieczeństwa pożarowego oraz podstawowymi wymaganiami i przepisami w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

Przeprowadzenie szkolenia musi być udokumentowane w formie oświadczenia pracownika o odbyciu szkolenia (załącznik do instrukcji bezpieczeństwa pożarowego).

Druki oświadczeń należy przechowywać w teczkach osobowych pracowników.

Szkolenia dzielą się na trzy grupy:

- a) **szkolenia podstawowe** - dotyczą pracowników nowo przyjmowanych i polegają na zapoznaniu ich z występującym w obiekcie zagrożeniem oraz obowiązującymi przepisami i zasadami zwalczania pożarów (**instrukcja bezpieczeństwa pożarowego**). Szkolenie to pracownik zobowiązany jest odbyć przed przystąpieniem do wykonywania obowiązków służbowych. Szkolenie to jest jednorazowe;
- b) **szkolenia okresowe** - dotyczą wszystkich pracowników i polegają na zapoznaniu pracowników z:
 - zagrożeniami pożarowymi występującymi w miejscu pracy,
 - zadaniami i obowiązkami pracowników w zakresie zapobiegania pożarom,
 - zadaniami i obowiązkami pracowników na wypadek pożaru,
 - sposobami oraz zasadami użycia urządzeń i sprzętu gaśniczego,
 - zasadami ewakuacji osób;
- c) **szkolenia specjalistyczne** - dotyczą zapoznania z funkcjonowaniem i zainstalowanych w obiekcie nowych systemów, urządzeń, instalacji przeciwpożarowych lub wprowadzenia w użycie nowych instrukcji przeciwpożarowych .

Szkolenia powinny być potwierdzone odpowiednią dokumentacją:

- a) dokumentację odbycia szkolenia podstawowego i okresowego należy załączyć do akt osobowych pracownika (oświadczenie pracownika o odbyciu przeszkolenia),
- b) dokumentację szkolenia specjalistycznego stanowi lista obecności na szkoleniu.

16. KONTROLA STANU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Sprawna organizacja systemu ochrony przeciwpożarowej wymaga wypracowanych zasad, form i trybu kontroli funkcjonowania tego systemu. Kontrola stanu ochrony przeciwpożarowej należy do podstawowych obowiązków osoby prowadzącej sprawę ochrony przeciwpożarowej. Dlatego też, aby kontrole takie były skuteczne, trzeba stosować następujące zasady:

- kontrole powinny być przeprowadzane według opracowanych planów kontroli zatwierdzonych przez Dyrektora Miejskiego Centrum Kultury,
- kontrole należy prowadzić w obecności lub za wiedzą osoby zarządzającej danym obiektem, grupą pomieszczeń lub pomieszczeniem,
- przed przystąpieniem do przeprowadzenia kontroli kontrolujący przedstawia cel i zakres danej kontroli.

Podczas przeprowadzania kontroli osoba przeprowadzająca ją powinna:

- żądać informacji i wyjaśnień w zakresie objętym kontrolą od osób zarządzających obiektem lub pomieszczeniami i mieć prawo wglądu do dokumentacji,
- sporządzić protokół lub notatkę służbową z przeprowadzonej kontroli,
- wstrzymać działania lub prace stwarzające szczególne zagrożenie dla życia, zdrowia lub mienia.

Częstotliwość kontroli uzależniona jest od zagrożenia pożarowego obiektu. Z reguły kontrole kompleksowe przeprowadza się dwa razy w roku. Oprócz tego powinny być przeprowadzane kontrole doraźne, np. w dni wolne od pracy, po godzinach pracy - w zależności od potrzeb i charakteru danego obiektu. Kontrolą należy objąć następujące zagadnienia:

- stan zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektu oraz pomieszczeń,
- znajomość przez pracowników zasad bezpieczeństwa pożarowego, w tym instrukcji postępowania na wypadek powstania pożaru i użycia podręcznego sprzętu gaśniczego,
- stan techniczny sprzętu i urządzeń przeciwpożarowych,
- działalność na rzecz bezpieczeństwa pożarowego pracowników nadzoru i osób sprawujących funkcje kierownicze,
- przebieg realizacji zadań i planów dotyczących poprawy stanu bezpieczeństwa pożarowego.

W zakresie szczegółowym tematyka kontroli powinna uwzględniać m.in.:

- stopień realizacji wniosków z kontroli poprzednich,
- stan instalacji elektrycznych, ogrzewczych, gazowych, odgromowych, wentylacyjnych itp.,
- drożność wewnętrznych dróg pożarowych, komunikacyjnych i ewakuacyjnych,
- prawidłowość składowania i magazynowania materiałów palnych,

- lokalizację obiektów, parkingów itp. urządzeń na terenie obiektu w stosunku do sąsiedniej zabudowy,
- możliwość dojazdu jednostek straży pożarnej,
- stan wyposażenia pomieszczeń i wykończenia pod względem stosowanych materiałów,
- przeciwpożarowe zaopatrzenie wodne (stan hydrantów wewnętrznych, wyposażenie, oznakowanie, dostęp do nich).

Prawidłowo przeprowadzona kontrola oraz wyegzekwowanie jej wyników w znacznym stopniu ogranicza możliwość powstania pożaru. W wielu przypadkach takie kontrole powinny być przeprowadzane wspólnie z inspektorem do spraw BHP lub tematyka kontroli powinna uwzględniać tematykę BHP oraz ochrony przeciwpożarowej.

17. WYKAZ WAŻNIEJSZYCH PRZEPISÓW O OCHRONIE PRZECIWOŻAROWEJ

1. USTAWA z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2006 r. Nr 96, poz. 667, Nr 104, poz. 708 i 711; Dz. U. z 2007 r. Nr 181, poz. 1291; Dz. U. z 2008 r. Nr 86, poz. 521, Nr 163 poz. 1015; Dz. U. z 2009 r. Nr 18, poz. 97).
2. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. Nr 89, poz. 414 z późn. zm.).
3. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.).
4. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 15 września 2010 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy organizacji i realizacji widowisk (Dz. U. z dnia 4 października 2010 r.).
5. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719.).
6. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. 2009 nr 124 poz. 1030).
7. **PN-92/N-01256/01** Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.
8. **PN-92/N-01256/02** Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.

Oznakowanie dróg i wyjść ewakuacyjnych oraz
rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego.

ZNAKI EWAKUACYJNE

(PN-92/N-01256/02)

	Wyjście ewakuacyjne
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej w prawo
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej w lewo
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół w prawo
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół w lewo
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę w lewo
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę w prawo
	Kierunek drogi ewakuacyjnej
	Drzwi ewakuacyjne
	Drzwi ewakuacyjne
	Ciągnąć, aby otworzyć

	Pchać, aby otworzyć
	Kierunek drogi ewakuacyjnej
	Kierunek drogi ewakuacyjnej
	Stłuc, aby uzyskać dostęp
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej dla niepełnosprawnych w prawo
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej w dół (znak uzupełniający)
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół w prawo
	Klucz do wyjścia ewakuacyjnego znajduje się (tekst wg zamówienia)
	Miejsce zbiórki do ewakuacji
	Zakaz korzystania z dźwigu osobowego w razie pożaru

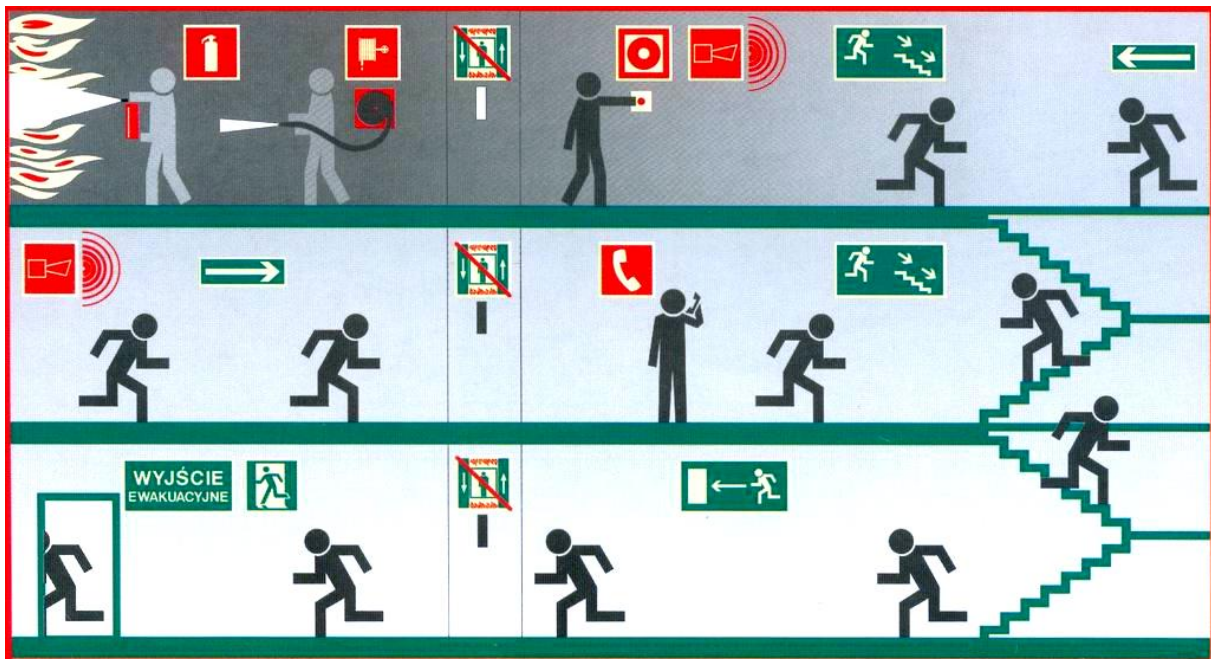
ZNAKI OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ

(PN-92/N-01256/01)

	Palenie tytoniu zabronione
	Zakaz używania otwartego ognia - palenie tytoniu zabronione
	Zakaz gaszenia wodą
	Nie zastawiać
	Zestaw sprzętu pożarowego
	Hydrant wewnętrzny
	Gaśnica
	Telefon do użytku w stanie zagrożenia
	Alarmowy sygnalizator akustyczny
	Drabina pożarowa
	Kierunek do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego
	Kierunek do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego
	Uruchamianie ręczne

	Wyłącznik prądu
	Niebezpieczeństwo pożaru - materiały łatwopalne
	Materiały utleniające
	Niebezpieczeństwo wybuchu - materiały wybuchowe

**Przykładowe zastosowanie znaków bezpieczeństwa:
ewakuacja i ochrona przeciwpożarowa.**

Program szkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej

**Program szkolenia podstawowego
z zakresu ochrony przeciwpożarowej**

Lp.	Temat szkolenia	Ilość godzin	Uwagi
1.	Zagrożenie pożarowe mogące wystąpić w obiektach Miejskiego Centrum Kultury w Bydgoszczy. Przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów	1 godz.	
2.	Zadania i obowiązki pracowników w zakresie zapobiegania pożarom	0,5 godz.	
3.	Zadania i obowiązki pracowników w wypadku powstania pożaru	0,5 godz.	
4.	Ewakuacja ludzi, sposoby i środki ewakuacji	1 godz.	
5.	Podręczny sprzęt gaśniczy, umiejętność praktycznego użycia podręcznego sprzętu gaśniczego	1 godz.	

ZATWIERDZAM

.....
Dyrektor MCK

ZAŁĄCZNIK NR 3

Oświadczenie pracownika, że został zapoznany z przepisami z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

Bydgoszcz, dnia.....

.....
Pieczęć MCK

.....
imię i nazwisko pracownika

.....
stanowisko

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że zostałem(am) zapoznany(a) z przepisami z zakresu ochrony przeciwpożarowej, obowiązującymi na terenie Miejskiego Centrum Kultury w Bydgoszczy, a w szczególności znane mi są zasady i sposoby:

- 1) zapobiegania powstaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru w obiektach Miejskiego Centrum Kultury i na stanowisku pracy,
- 2) postępowania na wypadek powstania pożaru,
- 3) użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych dostępnych w obiektach Miejskiego Centrum Kultury i na stanowisku pracy.

„Instrukcję bezpieczeństwa pożarowego” dla obiektów Miejskiego Centrum Kultury w Bydgoszczy przyjmuję do wiadomości i zobowiązuję się przestrzegać jej postanowień.

.....
podpis prowadzącego szkolenie

.....
podpis składającego oświadczenie

Przyjęto do akt osobowych dnia

.....
podpis osoby przyjmującej

ZAŁĄCZNIK NR 4

Protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pożarowo

Protokół nr
zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pożarowo

1. Nazwa i określenie pomieszczenia i miejsca, w którym przewiduje się wykonanie prac:
.....
.....
2. Technologia prac przewidzianych do realizacji:
.....
.....
3. Właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w miejscu prac:
.....
.....
4. Rodzaj elementów budowlanych (zapalność) występujących w danym pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac niebezpiecznych pożarowo:
.....
.....
5. Rodzaj wykonywanych prac przez inne firmy w pomieszczeniach sąsiadujących z pomieszczeniami (miejscami) wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo oraz sposoby zabezpieczeń obszarów sąsiadujących:
.....
.....
.....
6. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczenia, stanowiska, urządzenia, itp. na okres wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo:
.....
.....
7. Ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego do zabezpieczenia toku prac niebezpiecznych pożarowo:
.....
.....
.....
8. Środki i sposoby alarmowania współpracowników oraz straży pożarnej w przypadku powstania pożaru:
.....
.....

.....
9. Osoba odpowiedzialna za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego toku prac:

.....
.....
.....

10. Osoba odpowiedzialna za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac:

.....
.....
.....

11. Osoba zobowiązana do przeprowadzenia kontroli rejonu prac po ich zakończeniu:

.....
.....

Podpisy członków komisji:

Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko	Podpis
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

Bydgoszcz, dnia

ZAŁĄCZNIK NR 5

Zezwolenie na przeprowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo.

Zezwolenie nr

na przeprowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo

1. Miejsce pracy (kondygnacja, pomieszczenie, instalacja)

.....
.....
.....

2. Rodzaj pracy:

.....
.....
.....

3. Czas pracy (wyszczególnić dni i godziny):

.....
.....
.....
.....

4. Zagrożenie pożarowe (wybuchowe) w miejscu pracy:

.....
.....
.....
.....

5. Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru (wybuchu):

.....
.....
.....

6. Środki zabezpieczenia:

a) przeciwpożarowe:

.....
.....
.....
.....

b) bhp:

.....
.....
.....

c) inne:

.....
.....
.....

7. Sposób wykonywania pracy:
.....
.....
.....
.....

8. Osoby odpowiedzialne za:

a) przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających i zabezpieczenie toku prac niebezpiecznych pożarowo:

Imię i nazwisko

Stwierdzam wykonanie:

Podpis

b) wyłączenie rejonu prac spod napięcia:

Imię i nazwisko

Stwierdzam wykonanie:

Podpis

a) dokonanie analizy stężeń par cieczy, gazów, pyłów w zakresie występowania niebezpiecznych stężeń:

Imię i nazwisko

Stwierdzam wykonanie:

Podpis

d) stosowanie środków zabezpieczających organizację pracy i instruktaż:

.....

Imię i nazwisko

Przyjąłem do wykonania:

Podpis

UWAGA: niepotrzebne skreślić

9. Zezwalam na rozpoczęcie prac w dniu(ach) od godz. do godz.
..... (zezwolenie jest ważne tylko po złożeniu podpisów przez osoby wymienione w punkcie 8)

.....

Wnioskujący

.....

Przewodniczący komisji

10. Prace zakończono w dniu o godzinie

.....

Wykonawca

11. Stanowisko pracy i jego otoczenie zostało sprawdzone i nie stwierdzono zaniedbań mogących zainicjować pożar.

Stwierdzam odebranie robót:

Skontrolował:

.....

Podpis

.....

Podpis

ZAŁĄCZNIK NR 7

Praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji

Bydgoszcz, dnia.....

Zatwierdzam:

.....

**Plan - konspekt ćwiczeń z ewakuacji z budynku
Miejskiego Centrum Kultury w Bydgoszczy**

1. Czas i termin przewidywanego ćwiczenia:

.....
.....

2. Zakres prowadzonej ewakuacji i miejsce zbiórki:

.....

3. Cel ćwiczeń:

.....
.....

4. Osoba odpowiedzialna i wyznaczona do wykonania ćwiczenia.

.....

imię i nazwisko, stanowisko, funkcja

5. Powiadomiono Państwową Straż Pożarną w dniu

FAX nr, pismem z dnia

6. Zakończenie ćwiczeń nastąpiło o godzinie

7. Uwagi i wnioski:

.....
.....

.....

Załączniki: rysunek lub szkic sytuacyjny.

Plan sporządził:

ZAŁĄCZNIK NR 8

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POWSTANIA POŻARU

I. ALARMOWANIE WEWNĘTRZNE.

Kto zauważy pożar w obiekcie zobowiązany jest:

1. Powiadomić bezpośredniego przełożonego.
2. Powiadomić osoby bezpośrednio zagrożone i przystąpić do akcji ratowniczej lub ewakuacji

II. ALARMOWANIE ZEWNĘTRZNE.

Dozorca lub osoba z Kierownictwa w przypadku otrzymania informacji o pożarze zobowiązani są do niezwłocznego powiadomienia:

1. Państwowej Straży Pożarnej - tel. alarmowe – **998** i **112** lub Centrum Zarządzania Kryzysowego tel. **52 5859888**.
2. Dyrektora Miejskiego Centrum Kultury w Bydgoszczy tel.
3. Zachować spokój i przystąpić do organizacji akcji ratowniczo-gaśniczej.

STRAŻ POŻARNA tel. 998 oraz TELEFON ALARMOWY 112

Po uzyskaniu telefonicznego połączenia ze strażą pożarną 998 należy wyraźnie podać :

- gdzie się pali: dokładny adres, nazwę instytucji, piętro,
- co się pali: np. pomieszczenie magazynowe na parterze,
- czy istnieje zagrożenie życia ludzkiego,
- numer telefonu, z którego się alarmuje oraz swoje nazwisko i imię.

UWAGA: Należy odłożyć słuchawkę dopiero po otrzymaniu odpowiedzi, że zgłoszenie zostało przyjęte. Odczekać chwilę przy telefonie na ewentualne sprawdzenie zgłoszenia powstania pożaru

III. TELEFONY ALARMOWE.

W razie potrzeby - np. nieszczęśliwy wypadek, awaria, itp. należy poinformować:

POGOTOWIE RATUNKOWE – tel. 999

POLICJĘ – tel. 997

IV. AKCJA RATOWNICZO - GAŚNICZA.

1. Równocześnie z alarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń pożarniczych.
2. Do czasu przybycia straży pożarnej kierownictwo akcją obejmuje: Dyrektor, osoba z kierownictwa, a w dni wolne od pracy i porze nocnej dozorca.
3. Każdy przystępujący do akcji ratowniczo-gaśniczej powinien pamiętać, że :
 - w pierwszej kolejności przeprowadzić ratowanie zagrożonego życia ludzkiego,
 - wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do pomieszczeń objętych pożarem. Nie wolno gasić wodą z hydrantów wewnętrznych instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem. Do tego celu stosować gaśnice proszkowe i na dwutlenek węgla,
 - usunąć z zasięgu ognia wszystkie materiały palne, a w szczególności cenne dokumenty, urządzenia komputerowe, bazy danych, archiwa itp.
 - nie otwierać bez koniecznej potrzeby drzwi i okien do pomieszczeń, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia,
 - szybkie i prawidłowe użycie podręcznego sprzętu gaśniczego umożliwia ugaszenie pożaru w zarodku.

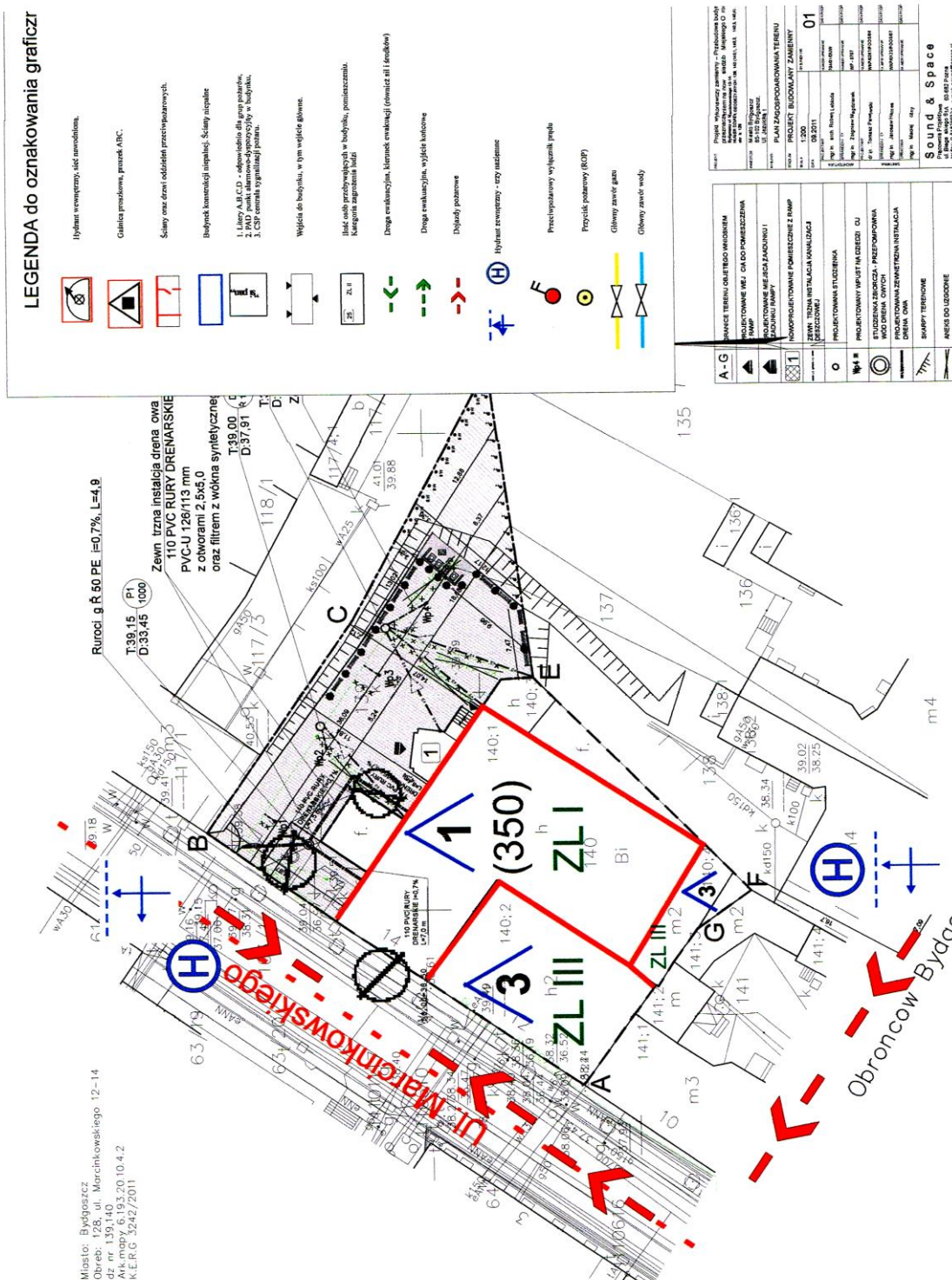

18. AKTUALIZACJA INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

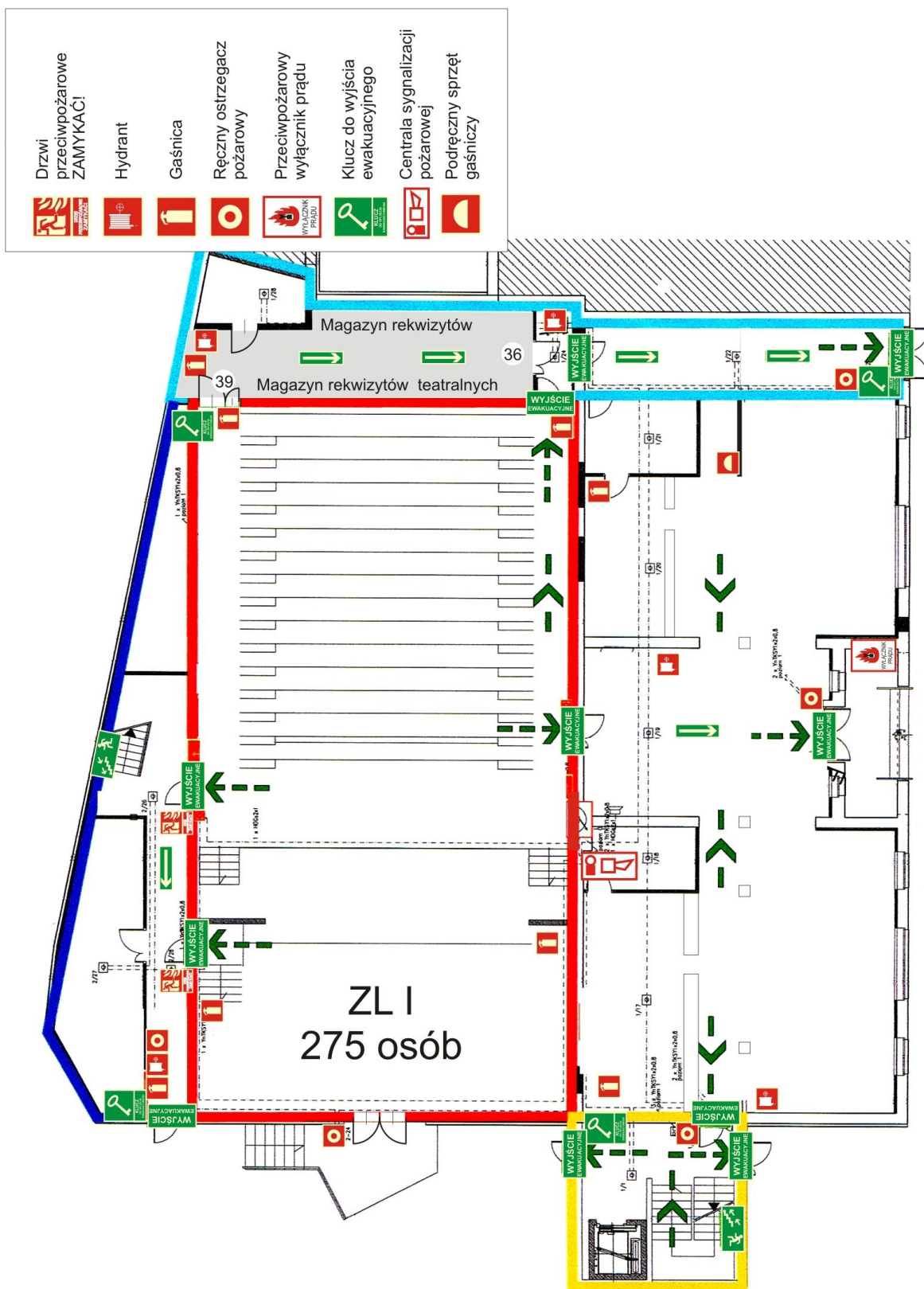
Data	Strona	Nowa treść i nazwisko osoby dokonującej aktualizacji

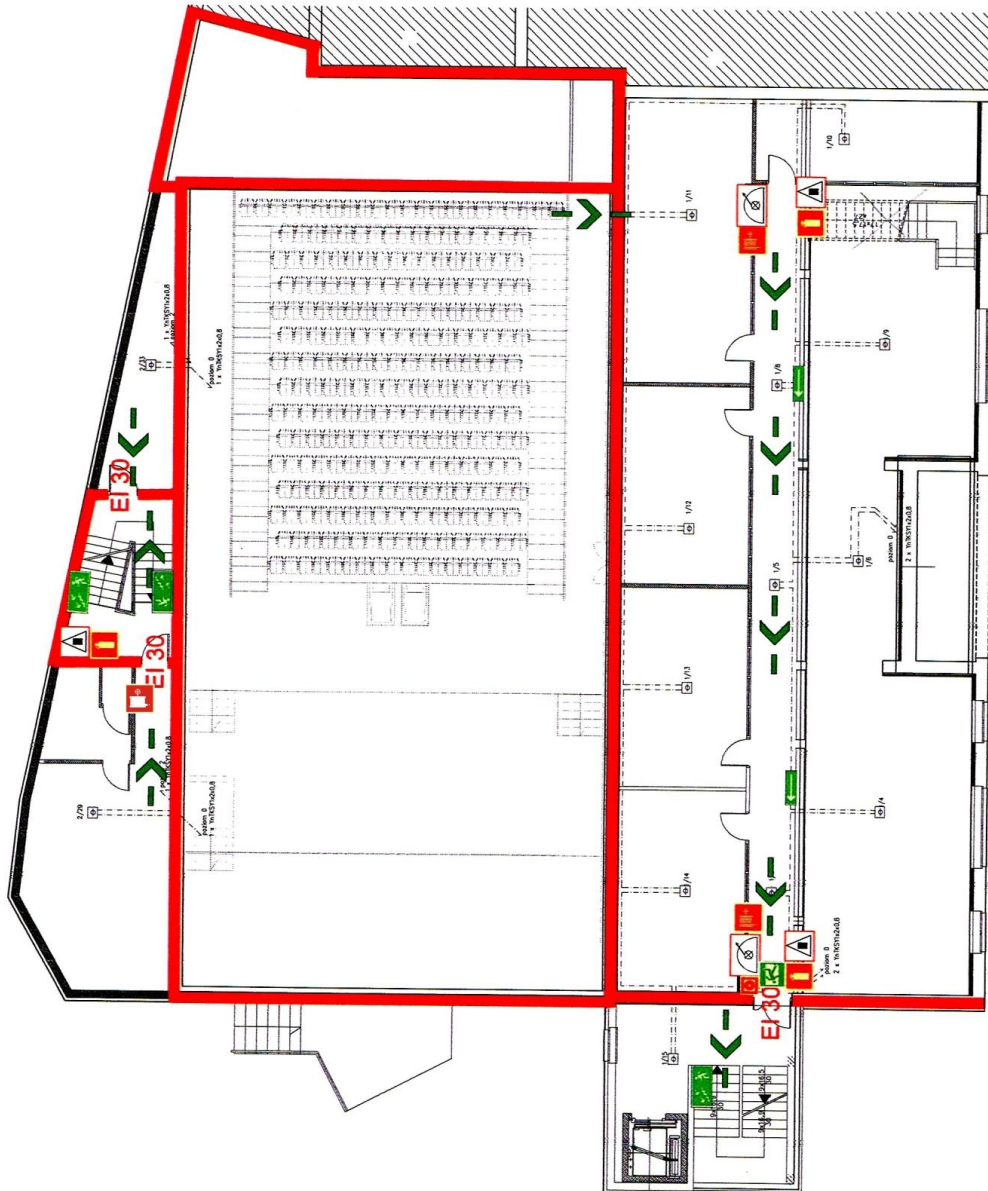

19.

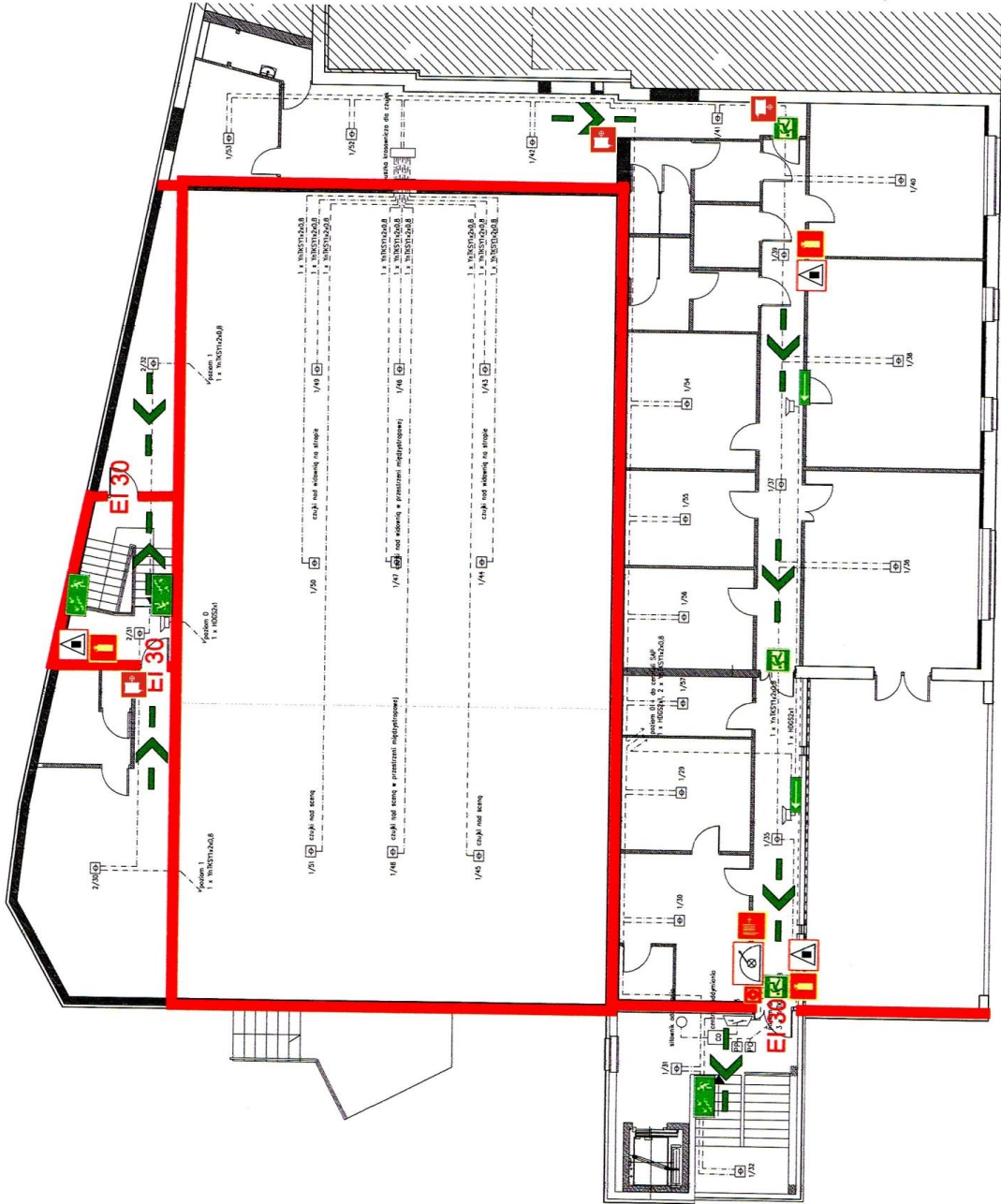

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego dla Miejskiego Centrum Kultury w Bydgoszczy ul. Marcinkowskiego 12-14

Projekt: Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczy Przebudowa i modernizacja obiektu kulturalnego przy ul. Marcinkowskiego 12-14 w Bydgoszczy	
Nazwa: Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczy	
Adres: ul. Marcinkowskiego 12-14, 85-201 Bydgoszcz	
Nazwa: Instalacja Wykrywania i Alarmizacji (IWA)	
Typ: Projekt Wykonawczy Zamknięty	
Data: 08.2011	Strona: 3
Projektant: Sound & Space	
Adres: ul. Włocławek 10, 85-100 Bydgoszcz	
Telefon: +48 52 525 25 25	
E-mail: biuro@sound-space.pl	

Projekt: Projekt Wykonawczy Zastępcy - Projektant Budowlany z Kwalifikacją do Projektowania w Branży Budowlanej Wydział Inżynierii Budowlanej, Wydział Inżynierii Budowlanej 80-104 Bydgoszcz	
Branża: Budowlana	
Nazwa: Budynek Kultury	
Typ: Projekt Wykonawczy Zastępcy	
Skala: 1:500	Numer: 4
Data: 09.2011	Inżynier: Projektant
Sound & Space ul. Słowackiego 17/18, 80-442 Poznań tel. 61 832 02 17, e-mail: sound@space.pl	

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego dla Miejskiego Centrum Kultury w Bydgoszczy
ul. Marcinkowskiego 12-14

NOTATKI:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....